

Uredništvo in upravnishvo Glasila je v Chicagi, Ill., 2821 So. 40. Ave. kamor je pošiljati vse rokopise, denarne pošiljke, sploh vse, kar ima stik s listom.

Celoletna naročnina na Zdr. Države in Canada je \$1.00, za inozemstvo \$1.50.

GLASILLO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

Entered as second-class matter January 28, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

V združenju je moč!

"Glasilo" izjaha vsaki teden v petek. — Cirkulacija je dosegla nad devet tisoč nativov. List je razširjen po Zdr. Državi, v Kanadi i stari domovini.

Cene za oglas po pogodbi. Enostopna 10 point vrata 8 centov.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO — YEAR V.

Chicago, Ill., 19. decembra (december) 1912.

ŠTEV. — NUMBER 48.

Mir ljudem . . .

Zopet prihaja božič, starodaven praznik, praznik odrešenja, poetičen simbol človeškega upanja.

Kmalu bodo zapeli zvonovi in oznanili vernemu ljudstvu rojstvo izveličarja, ki je bil poslan na svet, da s smrtjo na križu odreši ves svet. Peli bodo zvonovi in bučale orglje, po cerkvah se bo razprostiral vonj dišečega kadila in po odrešenju koprneča človeška duša se bo zaglobila v mistično mišljenje, ki je v nasprotju s križevim potom vsega človeštva, ki se v večnem boju za obstanek in razvoju družabnih oblik dviga čimdalje višje in višje proti onemu cilju, ki mora prinesiti mir ljudem na zemlji.

V večnem boju za obstanek in razvoju se je v človeški družbi marsikaj omililo in spremenilo, pa tudi človeštvo se približuje čimdalje bolj oni dobi, ko bo iz milijonov grl od severa proti jugu, od vzhoda proti zapadu, zaorila pesen bodočnosti, pesen človeškega upanja: mir ljudem . . .

Ali kruna resnica ostane, da danes še ni človeštvo rešeno, kakor ni bilo rešeno ob smrti izveličarja na križu.

Na tisoče delavskih otrok bo na dan starodavnega praznika prezebovalo in zaman stezalo svoje drobne ročice in prosilo: mama kruna. Na tisoče brezposelnih delavcev širom sveta bo s praznim želodcem se stiskalo v svojih borihi, tankih oblačilih, iskajoč zavetja pred mrzlimi sunki ostre burje.

Na Balkanu bodo vdove, sirote in osiveli starši čakali svojih hraniteljev, ki tröhnijo na bojnih poljanah, čakajo ozdravljenja v bolnicah ali pa čakajo, da na ukaz pričnejo zopet moriti in požigati. V Avstriji in Rusiji čakajo povelja dobro oboroženi vojaki, da planejo drug na drugega kot divje zveri. Doma plakajo žene, deca, stariši bratje in sestre in prosijo, da bi šel grenak kelih — nesreča vojne mimo njih.

Štrakujoči delavci stradajo s svojimi družinami. Neznosna sta njih beda in gorje, velikanska je njih trpljenje. Tu povsod ni srečanja božiča, nastanili sta se skrb in beda.

Srečen božič je le v palačah, v katere se steka bogatstvo, katerega so izdelale pridne delavske roke. Tam se praznuje božič ob naloženih mizah in v čarobno okrašenih dvoranih. Solze, muke in skrb delavskih mas so se spremenile v zlato, da mogotei obhajajo srečen božič. Zobečasto kolesovje je drobilo in trgalo delavske ude, demonski plini so vdušili delavce pod zemljo, razbeljena kovina jih je ožgala do kosti. Velikanska je postala piramida delavskih mrličev, na tisoče vdov, sirot, starišev, bratov in sester žaluje za svojci, ki so bili prisiljeni darovati svoje življenje molohn kapitalizmu, da ima le nekaj ljudi srečen božič.

Ali vzlic trpljenju in mukam ni ljudstvo obupalo. Trdno verjame v pesen bodočnosti: mir ljudem. . . . Povsod, kjer živijo trpini, se družijo v organizacijah. Iz njih grl odmeva pesen proti suženstvu, o zlati svobodi, o odrešenju vsega človeštva iz tisoč in tisočletnega suženstva. Mogočno doni danes ta pesem pri vseh narodih širom sveta.

Zabučale bodo orglje in zapeli bodo zvonovi: mir ljudem . . . Iz milijonov prs bo prihajalo: Konec izkoriščanju in izžemanju! Proč z oduštvom!

In ko se to zgodi, bo napočil božič za vesoljni svet in ljudstvo vseh narodov bo zapelo: mir ljudem . . . To bo praznik odrešenja proletariata iz kapitalistične suženosti! . . . Najpomembnejši praznik v zgodovini človeštva!

Naraščaj hudodelcev.

Prišla je zima in ž njo so prišli v Chicago in druga velika mesta hudodelci, ki so po leti izvrševali svojo obrt v letoviščih. Za Chicago so merodajna še druga dejstva. Ko je v New Yorku in Chicagu bil štrajk soferjev, je znana tvrdka za stavkokaštvo Farley preskrbela delodajalce s stavkokaštvo. Samo v New Yorku je bilo med stavkokaškimi soferji 200 prejšnjih kaznjencev. Koliko hudodelcev je bilo vpisanih pri štrajku soferjev v Chicagi, se ne ve, ker o tem statistika molči. Tudi pri štrajku častniških delavcev so pri nekaterih dnevniki nastavili parolirane hudodelce.

Zdaj gre stavkokaška setev v klasje. Parolirani hudodelci se poslužujejo pri svojih roparskih napadih avtomobilov. Roparski in tolovajski napadi se vršijo pri belem dnevu in po noči. Noben pošten človek ni več varen, da ga avtomobil ne vstavi na cesti in mu roparji poberejo zadnji cent. Včasih pa avtomobil pridrdra pred prodajalno ali pred gostilno. Tolvajji boskačejo raz njega kot gentlemani, ki so prišli kupovati potrebščine ali pa sušiti svoja suha grla. Komaj so gentlemani tem ne preteklosti v prodajalni ali gostilni, se pa izkažejo kot pristni roparji.

Še ni dolgo, ko je na jugozapadni strani v neki gostilni natak kar ustrelil enega roparja, dva pa strahoval s samokresom, dokler ni prišla na lice mesta policija in ju odvedla v zapor. Roparji so se pripeljali z avtomobilom in eden izmed njih je razvažal še na dnevi preje skebsko časopisje po Chicagi. Policija je ponosno zapela zmagoslavno pesen, češ, zdaj pa imamo vse avtomobilske bande pod ključem. Ali zadnji zvoki zmagoslavne pesni še niso utihnil, ko so roparji v avtomobilu pri belem dnevu napadli blaginjaka neke tvrdke, ki je imel pri sebi v kovčegu 25 tisoč dolarjev. Vspričo ljudstva so pobili z vrečico, v kateri je bil pesek, blaginjaka na tla in ga odnesli v avtomobil. Tekom boja, ki se je vršil v zaprtem avtomobilu, se je blaginjaku posrečilo vreti kovčeg iz avtomobila. Zvečer so roparji maščevali to nesrečo. Napadli so nekega policaja, ga pretepli in oropali. Par dni kasneje je avtomobil z roparji pridrdral pred trgovino z dragulji in zlatinno na 26. in St. Louis cesti. Vspričo lastnika ko oropali trgovino in izginili brez sledu.

Roparski napad za roparskim napadom se vrši v Chicagi. Policija obljubljuje širokoustno, da bo kmalu imela vse tolovaje pod ključem, mejtem pa roparji nemočni izvršujejo svojo obrt. V žrtvah sploh niso izbirčni: delavce ali bovatni, vsakdo jim je dobrodošel, ako čutijo kaj pri njemu. Ni čudo, ako se vse prebivalstvo vsled teh skebskih roparjev vzemirja, ki ropajo po dnevu in po noči, kakor da bi imeli koncesijo (license) zato.

Zdajšnji roparski poplav v Chicagi nam pove odprto, med kakšnimi ljudmi nabirajo kapitalisti delavske Judeže. Njih stavkokaški material so danes roparji in tolovaji: ljudje, ki so pripravljene za en cent vbiti drugega človeka. Dokler traja stavka pobijajo za denar poštene štrakujoče delavce. Po končani stavki se pa oprimejo svojega pravega rokodelstva: vrnejo se zopet med roparje in tolovaje. Ta posel izvršujejo, dokler jih zopet kapitalisti ne pokličejo v službo. In to se menjava. Enkrat so skebje, potem pa zopet roparji.

Naši kapitalisti pa imenujejo to drhal, kedar opravila za nje skebsko delo: mirne, pridne in delavne delavce.

Človeška družba, ki ima take pojave v sebi, je ob robu propada, razjedena je z gnilobo skozinsko.

Iz urada glavnega tajnika.

Rezultat splošnega glasovanja števil 1., približujemo danes. Vsled pomanjkanja prostora približno natančno glasovanje po po društvi prihodnjič.

Za predlog (a) "Jednotin dom", je oddanih 1543 glasov; proti predlogu je oddanih 1410 glasov.

Za predlog (b) "Glavni pomožni odbor" so oddani glasovi sledeče: Jos. Verščaj, 1926, Feliks Kramaršič, 1061, Ant. Brence, 11-18, John Jereb, 1233, John Hočev, 1914, Filip Kaplja, 872, Tom. Pue, 1523, Fr. Bostič, 1404, Mary Kočev, 1393, Franciska Ručigaj, 1368, Srečko Seljak, 949, Fr. Podlipec, 1414.

Izvoljeni so: Jos. Verščaj, John Hočev, Tomaž Pue, Fr. Bostič, Fr. Podlipec, Mary Kočev.

Za predlog (c) "Otroški zavalni oddelek", je oddanih 24-54 glasov. Proti oddanih glasov je pa 235.

Z nekaterimi točkami pravil se ni strinjalo par društev, vendar pa so bila z ogromno večino glasov sprejeta v celoti. Otroški oddelek stopi v veljavo, ako se privo do 1. januarja 1913 zadostno število otrok.

Predlog (d) "Upravitelj Glasila" je izpadel sledeče: Lavoslav Zevnik, 489, Peter Geshell, 292, Louis Skubie, 262, Fr. Gotlicher, 47, Filip Godina, 918, Louis Glaz, 208, Fr. Šaus, 171, Rudolf Lustig, 100, Jos. Pishler, 253, Ig. Hude, 248, And. Bombač, 314, J. Korun, 71, Val. Sever, 133. Izvoljen za upravitelja je P. Godina.

V zadnji izdaji "Glasila", štev. 47, pod naslovom "Iz urada glavnega tajnika, je tiskarski štrajk urinil pomoto. Glasi naj se: S prvim januarjem stopi v veljavo asessment, katerega je določila zadnja konvencija in ne z februarjem.

Vse prošnje za pobiranje milodaru v pomoč posameznim članom (icam) in društvo, mora potrditi glavni odbor in potrdilo mora biti objavljeno v "Glasilu". V nasprotnem slučaju jih lahko vsako društvo enostavno zavže.

Ameriške vesti.

* Dva okrožna sodnika v okraju Ramsey, Minn. sta se izrazila, da naši zakoni niso vredni piškavega oreha.

Sodnik Kelly je dejal: "Ako bi vse knjige, v katerih so zapisani zakoni, zgorele v eni noči, bi tekem desetih let imeli pametnejše zakone kot jih imamo danes".

Sodnik Dickson je rekel: "Ako bi naši juristi argumentirali na podlagi naravnega prava, navadnega razuma in poštenosti, mesto, da se skrivajo za odločbami drugih sodišč, bi se v našem pravosodju dosegli boljši rezultati."

* V Philadelphiji se je organizirala zveza gospodinj, ki vodi boj proti oduškim cenam za živila. Zveza je najprvo naročila 10 milijonov kokošjih jajc, katere je prodala po 24c tucat. Na ta način so konzumenti prihranili 83 tisoč dolarjev.

Sedaj bo zveza pričela isto križarsko vojno proti sirovemu maslu, katerega leži v hladnih shrambah devet milijonov funtov. Za sirovom maslom pridejo druga živila na vrsto.

Organizacije konzumentov je treba, pa se doseže vspehe proti odušenju z živili.

* V zadnji izdaji "Glasila" smo poročali, da v New Yorku izkoriščajo otroke v domači industriji pod petim letom. V Chica-

gi in drugih velikih mestih ni nič boljše. Izkoriščevanje teh malih trpinov je tako strašno, da so se celo kapitalistični listi zgražali nad njim. Ali kapitalistični senatorji in poslanci dajo toliko na to zgražanje kot na lanski sneg. Senator Wagner, predsednik delovnega postavodajalnega komiteja je povedal, da bodo predložili zakone, katere smatrajo potrebnimi za odpravo teh kričečih razmer. Predložili bodo 21 zakonskih predlogov. Med temi predlogi pa ni ene, ki bi se pečala z regulacijo hišne industrije. Kapitalistično ljudstvo, pri katerem so žrtve otroci siromakov, bo še prihoduje cvetelo.

* V državi Louisiani, ki tvori del "prosvitljene" ameriške republike, so se danes prave potrebne razmere. Staro očetoška klavzula, ki se glasi, da imajo volilno pravo le take osebe, ki znajo pisati in čitati, je še vedno v veljavi. Ali določba je zadela bel in črno prebivalstvo. Belopoltni in "demokratski" ljudski zastopniki so si kmalu pomagali iz te zagate. Sprejeli so zakonsko spremembo, da se belopoltni ljudi ne tiče ta določba do leta 1912. Zdaj se je pa izkazalo, da se število analfabetov med belopoltnim prebivalstvom ni prav nič skrdilo in primorani so podaljšati dobo za izjemno določbo. Tako izgleda kulturno delo prave "ameriške demokracije" v južnih državah.

* Obravnava proti uradnikom železostavbinske unije v Indianapolisu, ki so obtoženi, da so grešili zoper zakon za prevoz eksplozivnih snovi, bo trajala še kakih 14 dni. Do sedaj je bilo 31 obtožencev zaslišanih kot priče. Ostalih deset menda ne bodo zaslišali.

* Tekom tedna je bilo zopet več železniških nezgod. Pri Nineti, Okla. sta zadela skupaj dva osebnata vlaka. Dve osebi sta izgubili življenje, 15 jih je bilo pa ranjenih.

V Ashtabuli, O. Je osebni vlak Lake Shore Michigan & Southern železnice zavozil v voz ulične železnice. Šest oseb je bilo usmrčenih, o ranjenih pa poročilo molči.

Skoraj ne mine dan, da ne bi se pripetila kakšna železniška nezgoda zaradi profitolovstva in pri kateri ne bi bili ljudje usmrčeni. Gosposka in merodajni faktorji se pa toliko brigajo za železniške nezgode, kakor če bi se vršile v Afriki, v deželi Hotentotov ali Culukafrov.

* V Chicagi so unijski delavci že dobili pljusko v obraz, ker je pri zadnjih volitvah večina volila kapitalistične kandidate.

Evans, predsednik unije elektrikov se je pritožil pri okrajnem svetu, v katerem sede le zastopniki kapitalizma, da imajo pri vodovodnih napravah neunijski delavci prednost pred unijskimi. Na pritožbo je okrajni svet odgovoril, da ne more dovoliti, da bi delali izključno unijski delavci. Z drugimi besedami se pravi, da so jim ljubši neunijski delavci, ker delajo ceneje.

Kedaj se bodo vsi delavci spametovali in glasovali za se, mesto za kapitaliste?

* Poštar Campbell je opozoril občinstvo, da Avstrija, Portugalska in Norvegija ne sprejmejo poštnih pošiljatev, ako so opremljene z božičnimi znamkami, ki so podobne pravim.

Britska vzhodna Afrika, Uganda, Antigua, Barbados, Bermuda, Britski severni Borneo, Cayman, oboje, Ciper, Dominica, Falkland otočje, Gambia, Gibraltar, Britski Honduras, Južna Afrika, Guatemala, Mavricij in kolonije, Jamaika, Montferat, Nevis, južna Nigerija in druge britske kolo-

nije. Nemčija in Velika Britanija sprejmejo pošiljatev, ako je poština plačana naprej in niso božične znamke pritisnene na adresni ali zadnji strani pošiljatev.

* Strašen vihar v Mehikanskem zalivu je pogoltnil parnik Impeco, naložen z oljem in jadrnici Heinut in Sabine.

* V Bingham, Utah še vedno traja štrajk. Delodajalec se je posrečilo dobiti iz velikih mest nekaj stavkokažev, ki pa niso za nobeno delo.

Slovenski delavci ne hodite tje, kaj iskati dela, dokler štrajk ni končan.

* Iz Clevelanda še nismo dobili poročila, da je stavka pri "Cyclone wovnen wire fence" dr. končana. Tam tvorijo večino delavcev, ki stavkajo, naši rojaki.

Inozemstvo.

Srbija je po svojem mirovnem delegatu izjavila, da naj vevlasti rešijo vprašanje izvozne luke v Adriji. Najprvo bodeta o tem vprašanju razpravljali med seboj Avstrija in Srbija.

Brzojavka iz Londona se glasi, da bo zborovanje pooblaščenec raznih držav končalo popolnoma brez uspeha, ali bo pa končalo še z boljšim vspehom kot konferenca v Berlinu.

Ko je dospel na konfereenco avstrijski poslanec grof Mensdorf, so ga njegovi tovariši vprašali v šali, ako prinaša mir ali vojno. "Mir, mir", je odgovoril smehljaje, potem pa v latinščini pristavil: do gotove meje.

Turški in poslanci balkanskih držav imajo polno moč v vseh zadevah. Kar se jim zdi dobro, lahko sprejmejo, slabo pa zavrejo. Pravico imajo podpisati mirovno pogodbo.

Iz Sedil Bara poroča brzojavka, da se je vnela pomorska bitka med grško in turško floto pri Dardanelah. Izid boja ni znan.

Švicarska vlada se pripravlja za slučaj evropske vojne. Iz Pariza so pripeljali v Bern pet milijonov dolarjev v zlatu in srebru. Denar so deponirali v švicarski narodni banki. Vlada je iz Amerike importirala velike množine pšenice.

Pariški Figaro je poročal, da je dobil vest iz zanesljivih virov, da se bo Bolgarija pridružila trojezi Avstriji, Italiji in Nemčiji. Do sporazuma je prišlo, ker je kralj Ferdinand zadnji četrtlet konferiral z avstrijskim cesarjem na Dunaju.

Na Francoskem se je splošen dvanaesturni štrajk francoskih delavcev proti evropski vojni dobro obnesel. Delo je v vseh industrijskih obratih počivalo za dvanaest ur. Vojastvo je bilo pripravljeno, a do izgredov ni prišlo nikjer. V Parizu so delavci obdržali 20 velikih shodov.

Na Portugalskem se je pojavilo letos ogromno število sestranih volkov. V provinci Beira so raztrgali štiri otroke.

Volkovi prihajajo v tolpah iz gorovja Sierra da Estrella, ki je pokrito z debelim snegom. V neki vasi so napravili splošno gonjo in potolkli do 100 zveri. Osem lovec je bilo ogriženih.

Louis Botha, znani general iz burske vojne se je odpovedal governerski službi južno-afriške Unije. Službo je opravljal od 31. unija 1910. V kabinetu je čimdalje bolj rastlo sovrašтво do Angležev. To je vplivalo na Botha, da se je odpovedal službi.

Mehikanska vlada bo morala plačati 23. ameriškim državljanom 83 dolarjev odškodnine, ker so bili pri vstaskih izgredih ob mehikanskem obrežju ranjeni. Na

Tako se glasi poročilo, katerega so častniki zvezne armade uročili zvezni vladi v Washington.

V Nemčiji je obsodilo sodišče prejšnjega narednika Woelferlinga na deset let ječe in 15 tisoč mark denarne globe, ker je izdal vojaške tajnosti ruski vladi. Pri obravnavi je bila javnost izključena.

Iz Saarbrükene poročajo, da med rudarji vre in da bo najbrž izbruhnila stavka, ako premogarski baroni ne bodo hoteli priznati skromnih in opravičenih zahtev rudarjev.

Specialna brzojavka iz Berlina poroča, da se car jezi, ker se njegov brat veliki knez Mihael noče ločiti od svoje žene. Mihael je poročil dekleta iz meščanskih krogov. Zato se je moral odpovedati prestolonasledništvu za slučaj, ako bi car umrl brez moških naslednikov. Car je grozil svojemu bratu, da mu bo vzel vse vojaške in druge časti, in da ga bo poslal v pregnanstvo, ako ostane trmoglav. Veliki knez se vzlic grožnjam ni vdal.

Po zadnjih poročilih so Grki v pomorski bitki izgubili enega križarja in dve torpedovki, Turki pa enega križarja in eno torpedovko.

Na Talijanskem se je pripetila velika železniška nezgoda. Pet in dvajset oseb je bilo usmrčenih, 100 pa ranjenih. Ko sta med Katanijo in Mesino ekspresni in tovorni vlak udarila drug ob drugega.

Carigradska knjižnica. Glavno mesto turškega cesarstva ima zaklad, ki je postal dostopen tudi inozemcem šele po uredbi parlamentarne vlade. To je knjižnica v Hagiji Sofiji, ki jo je v sredi 15. stoletja ustanovil sultan Mahmud in katera nima para na svetu. Obsega le 2000 zvezkov, zgolj rokopisov. Majhna dvorana v Hagiji Sofiji, dobro omrežena, skriva ta zaklad, kakaj dvorana ima ozka okna, ki so popolnoma zamažena. Le malo ljudi je še doslej čitalo te stare rokopise, ker jih je težko razrešiti in že več stoletij leže zaprti, nakopičeni v dvorani kakor blago v skladišču. Dvorangea je popolnoma varna zoper ogonj. Stene so prevlečene s plastjo bele gline, na to pa je položen najlepši perzijski mozaik. Strop je izdelan z emajrirane opeke. Približno tucat najdragocenejših rokopisov je shranenih v stari omarici, ki ima obliko mošee in je obložena z biserno matico ter stara nad 2000 let. Od rokopisov je večina stara nad 3000 let in vsak je vreden najmanj 30 do 40 tisoč mark. Potemtakem bi bila vsa knjižnica vredna 60 do 80 milijonov mark, kar je seveda izredno visoka vrednost, ker ima knjižnica le 2000 zvezkov. Večji del je pisanih v jeziku Praturkov iz Turkestana in le nekaj slavnih modrijanov na Kitajskem zna čitati ta jezik. Nekateri zvezki se odlikujejo tudi po krasni opremi. Zvezek, v katerem je stara tartarska pesem, je pisan s krasnimi, zlatimi črkami. Pesem je zložil najslavnejši tartarski pesnik Hussein Biskara in se imenuje Divan ter je iz leta 911. Turški sultan je dobil pred več stoletij pesem v dar od perzijskega šaha. Pisana je v perzijskem jeziku. Rokopisov obseg je sedem kvadratnih metrov, 2 metra širok, 3 in pol metra visok in vsaka stran rokopisa ima pol metra širok rob. Robovi so okrašeni z geometričnimi risbami in obliki mozaikov, iz zlatih in pestrih listkov. Obsega 104 strani. Največji biser vse zbirke je pa sil no velik zvezek, 5 metrov visok in 4 metre širok, ki hrani zdravniško modrost slavnega Arabca Avicenna.

DOPISI.

Midway, Pa.

Mi, člani društva šte. 89. S. N. P. J., zbrani na redni in glavni seji dne 8. decembra t. l., odločno protestiramo proti listu "Gl. Naroda", radi napadanja delegatov, oziroma članov Slov. nar. podp. jednote. Zakaj? Kdor napada delegate, napada tudi člane, ker člani so iste osebe, katere so poslale delegate na peto redno konvencijo v Milwaukee, Wis. in so jim dale polno moč v njihovem delovanju. Zatorej je nesmiselno napadati zaključke, katere so izvršili. "Gl. Nar." najbolj napada resolucijo, br. Moleka. Radi tega je društvo "Glas Naroda", šte. 89. v Midway, Pa. na svoji seji dne 8. dec. pozvalo bivšega delegata brata M. Strupeka, da počasi celemu društvu, kaj tiči v dotični resoluciji. Bivši delegat je prečital celo resolucijo na glas in razločno, da jo je vsak član lahko razumel. Dr. šte. 89. oziroma njegovi člani, pa niso opazili popolnoma nič takega, kar bi bilo v nasprotju s temeljem S. N. P. J. Zato so bili člani ogorčeni zaradi napadov in listu "Gl. Nar." soglasno se je sklenilo, da se izreče najostrejši protest proti listu, kateri nima nikakega stika s Slov. nar. podp. jednoto, oziroma njenimi člani. Svetujemo omenjenemu listu, da naj v bodoče preneha z napadi in kličevo s slovo, spominja se reka: Kdor seje prepri, žanje vihar!

Protest odoben soglasno na gl. seji dne 8. decembra 1917 od društva "Glas Naroda", šte. 89 v Midway, Pa.

Frank Zernik, predsednik.
Martin Pršina, tajnik
John Nagode, namestnik blagajnika.

Eveleth, Minn.

Društvo "Napredek", šte. 69. je na svoji seji dne 1. dec. t. l. sprejelo proti hujšakem in "Gl. Nar." sledečo resolucijo:

Člani gori omenjenega društva obsejamo najostrejši postopanje "Glas. Nar.", ki hoče s svojimi hujškajoci in nesrečnimi članki in noticami zaneti sovražnost med Slovenci naprednega mišljenja da bi škodil S. N. P. J., najnaprednejši podporni organizaciji, ki se razvija razumno s duhom časa. Odločno zahtevamo, da se preneha z napadi na delegate in delegatinje pete redne konvencije, ker so sprejeli resolucijo brata Moleka in ž njo priznali, da se edina socialistična stranka, kot prava delavska stranka bori za boljše bodočnost delavstva.

Nadalje konstatiramo, da danes blati "Gl. Nar." tisti del Slovencev, ki tvorijo napredno strujo med slovenskimi delavci v Ameriki, ki mu je pomagal s svojimi žulji v podobi naročnine in malih oglasov, da se je razvil iz skromnega tednika v dnevnik. Nadalje kličemo vsem delavcem v spomin, da je "Gl. Nar." pri letošnjih volitvah podpiral kandidature veličastnega gospoda Wiljema Tafta, kandidata najbolj zagrizenih ameriških kapitalistov. Na to pa izrečemo sledeče: da omenjeni list prekliče vse spise in dopise, katere je objavil z ozirom na dogodke na peti redni konvenciji, ker je ž njimi osebno in skupno žalil delegate in delegatinje pete redne konvencije, ker jih predstavlja kot zavržene in neizobražene ljudi. Delegate in delegatinje so poslali člani in članice S. N. P. J. na konvencijo, da zastopajo njih interese, ne pa koristi gospode pri "Gl. Nar." in drugih nazadnjaških listov. Delegati in delegatinje so častno rešili svojo veliko nalogo, zato jim izrekamo svoje priznanje. Dokler ni na sifkartaškem listu "Gl. Nar." unijske znamke, ne more sifkartaški list zagovarjati delavstva. V svoji delavnici je treba najprvo dokazati, da so gospodje sifkartaši za zboljšanje delavskega položaja. Dokler se pa to ne zgodi, tudi živ krst ne bo verjel, da gospoda zastopa koristi delavcev.

Časi se spreminjajo, sorazmerno z njimi se širijo pri članih in članicah naše jednote veda, znanje, spoznanje in umevanje življenjskih vprašanj, mejtem ko se pri gospodih okoli "Gl. Nar." še vedno duševna egiptovska tema šopiri ("špancir") na prvem mestu. Slovenski delavci v Ameriki moramo gledati za naše koristi in dobrobit naših potomcev. Vse,

kar je v naših močeh, moramo izrabiti, da na svetu vlada gospodarska in politična enakopravnost, ne oziraje se, ako sta naše delo in agitacija vseč Koncemtednarjem. Ako se pri "Gl. Nar." borijo z odprtim vizirjem, potem naj se podpiše ona peščica nezadovoljnih Koncemtednarjev, pa mirna Bosna. Naše društvo je bilo zastopano po delegatu, zato pa izrekamo vsem delegatom in delegatinjam pete redne konvencije v Milwaukee, Wis., ki so s svojim zaključkom napravili korak zgodovinskega pomena: svoje priznanje. Br. Moleku pa izrekamo, ki je izdelal in predložil resolucijo, srčno zahvalo.

Delegatje in sestre delegatinje! Zvršili ste svoje delo, ki ho ostalo nepozabljeno v zgodovini razvoja S. N. P. Jednote. Zategadelj vam kličevo: Živeli! Sifkartašem pa kličevo: Pazite, da za šilo ne dobiti ognila! Bratje in sestre naprednejše podporne organizacije so sili vaših napadov. Roke proč od naše jednote, ako hočete sebi dobro!

Zdaj pa bratje delavci! V boj proti zahrbtnim napadom Koncemtednarjev v "Gl. Nar.", ki so zakleti sovražniki napredka S. N. P. J. Agitirajmo z dvojno silo, pridobivajmo novih članov in ustanovljajmo nova društva naše napredne in vrle podporne jednote in organizacije! Delajmo z vsemi močmi, da postane naše "Glasilo" dnevnik. Časopisje je moč, je sila! Kadar bomo imeli svoj dnevnik, takrat bomo vsem napadom kos! Že danes pa obljubimo, da ne prenehamo z agitacijo, dokler vseh Slovencev in Slovenek ne združimo pod okriljem Slov. nar. podp. jednote.

Toliko za sedaj Koncemtednarjem! Ako bo treba, se zopet oglašimo.

Za društvo "Napredek", šte. 69.

Jak. Brozich, tajnik.

Collinsburg W. Newton, Pa.

Člani društva "Slov. Zastava", šte. 64 S. N. P. J., zborujoči na glavni društveni seji dne 8. dec. t. l., kar najodločneje protestiramo proti pisavi "Gl. Nar." o S. N. P. J. in napadom na njo, urednika "Glasila", peto konvencijo in njene delegate.

Mi protestiramo, da bi se kdo vtikal v posle naše jednote in urednika in delal razdor v nji sedaj; izjavljamo, da ima najmanj pravice pri tem "Gl. Nar.", kot vedni nasprotnik in izpodbijatelj ugleda S. N. P. J. Pripominjamo, da ne potrebujemo nikogar, kateri bi urejeval naše jednotine zadeve, razum naših uradnikov kot tudi nobenega, kateri bi kritiziral delo konvencije, katero smo plačali člani jednote in ne kak sifkartaš.

Izrekamo solidarnost o soe. stranko, katere se bojuje, da pridemo delavci potom nje in njenih zastopnikov do postav, katere bodo varovale nas, delavce pred izkoriščanjem kapitala ter smo prepričani, da bi bil tudi "Gl. Nar." z vsi svojo gardo našega mnenja, ako bi se gospodje morali truditi za pičli vsakdanji živež kot se mi. Ohenem kličevo novemu odboru jednote: Delujte za socializem, kajti na ta način bodele najbolj delovali za dobrobit članov, kateri so večinoma delavski trpin.

Glede jednotnega doma in pa pometanja istega smo popolnoma brez skrbi, kajti po izjavah dnevnika smemo soditi, da bode to delo opravljal njegov "boss", kateri raje pred tujim kot pred svojim pragom pometi. Dokaz zato je, da v tem nima svojih delavcev niti strokovno organiziranih, za katero organizacijo se on zavzema. Bratom predsednikom društva naše jednote pa priporočamo, da preberejo gotovo točko iz opravilnika članom, da se bodo vedeli ravnati proti tistim, kateri napadajo jednoto, konvencijo in urednika.

Za odbor:

Otto Tekave, predsednik.
Bartl Vertačnik, tajnik.
Jos. Kerliker, blagajnik.

Springfield, Ill.

Društvo "Illinois", šte. 47 v Springfield, Ill. odločno protestira proti napadom, katere je njujorški neunijski list s svojo lažljivo pisavo izvršil in še izvršuje proti S. N. P. J., njenim glavnim uradnikom, delegatom in delegatinjam pete redne konvencije.

Naše društvo odreja "Gl. Nar." vsako pravico do umešavanja v

zadeve naše evetoče organizacije. Ti gospodje naj se brigajo za stvari, ki njim stojijo bližje in pometajo naj pred svojimi durmi. Naše pruge bodejo že sami osnažili. Od kod naenkrat to hipno in veliko zanimanje za našo jednoto. Mogoče bi se gospodje pri "Glas. Nar." radi zagurali prostorčke pri koritu, ker za te prostorčke naše sedanje glavne uradnike tako zavajajo. Nadalje "Gl. Nar." s fakti na dan! Doženite na kakršni si že bode način število nezadovoljnih. Ako je res taka večina, kot trdite vi, potem jih naučite, kako naj si pomagajo. Če mislite, da si sami ne znajo pomagati, potem jim raztolmačite nova pravila; posebno točko referendum. Na ta način si lahko napravite nesmrtno uslugo za tisto vso izmišljeno nezadovoljno večino.

Kar se pa tiče br. Moleka resolucije, vam povemo, da lažete, ako trdite, da je bila vtihotapljen. Vedoma lažete, ker vi veste tako dobro, kot mi, da je bila dve uri, predno je prišla na glasovanje tiskana v rokah vseh navzočih delegatov (inj). Naš delegat je nas o tem zagotovil in tudi ravno tisti eksemplar, ki ga je tam sprejel, predložil društvu. Z vsebino te resolucije se mi popolnoma strinjamo. Nismo namreč tako srečni, da bi imeli tako dobrega delodajalca, kot ga imajo vslužbeni delci tvrde Sakser. Nam se ne pošiljajo plače na dom, če delamo, še manj pa če ne delamo. Tudi vemo pod kakimi pogoji delajo premogari, kjer niso organizirani. Vemo, da pod ravno takimi težavami bi stokali tudi mi, ako bi ne bili združeni v U. M. W. of A. Zatorej, ako vaš list ne more priporočati, naj si delavci ustanovljajo strokovne unije, potem gotovo zasluži ime: protidelavski list. Nadalje: Ako bi dosegali vladajoče stranke hotele kaj storiti za nas delavce, bi bile to že lahko zdravne storile. Ali storile so, kar so bile iz tega ali onega vzroka prisiljene storiti. Ali morete tajiti, da skoraj vsak zakon, ki je še do sedaj izšel, je za večjo varnost delavcev v rudnikih, tovarnah itd., napravljen je bil le, ker so unije direktno ali indirektno na to delovale ali pa je kakšna vlekakatastrofa preveč očitno spravila pomanjkljivost socialnih zakonov za varstvo delavcev na dan. (Opozorjamo na katastrofo v Cherry, Ill. Ko bi bil zakon, ki je potem izšel, še sedaj veljavni, bi ne bilo teh žrtv na polju dela). Ako sedaj vladajoče stranke ravno tako z nami, zakaj bi jih podpirali? Sploh pa naj velja: Give every body a chance!

Sedaj pa "Gl. Nar." prošnja za dokaze: Dokaži, da je večina nezadovoljna; dokaži, da so unije nepotrebne. Pred vsem pa povej, kdo ti je dal pravico, da se tako predrzno mešaš v zadeve, katere te nič ne brigajo? Dokler pa ni dokazov, je pa vsa tvoja pisava prazna klobasa, ki je še manj v prebavo kot krvava v "Glasilu".

Do tega časa, da prineseš dokaz: Živela S. N. P. J., živeli nje glavni uradniki, delegati in delegatinje pete redne konvencije!

Za društvo:

John Podlesnik, tajnik.

Skidmore, Kans.

Člani društva "Priatelj", šte. 76. S. N. P. J. v Skidmore, Kans., odločno protestiramo proti vmešavanju "Gl. Nar." v jednotine zadeve. "Gl. Nar." si jemlje pravico, da bi članom S. N. P. J. kazal pot, po kateri naj hodimo. Ali mi konstatiramo, da od "Gl. Nar." ni še nikdar prišlo kaj drugega kakor zdražbe in prepri, katerega pa mi pri S. N. P. J. ne potrebujemo. Posebno pa gospodnem okrog "Gl. Nar." je jednota pri sreč. Odkar je ustanovljena pa do danes so vedno skušali ji škodovati. Kar mislijo tudi sedaj izvršiti. Njih nameni se ne bodo uresničili. Člani S. N. P. J. smo na straži. Ako bi se pravilno ne poslovalo pri jednoti, bi si pomagali sami. To smo že tudi prej znali storiti brez "Gl. Nar." in tudi sedaj se znamo storiti, ne da bi nam "Gl. Nar." kazal pot. Radi par socialistov je bilo že dosti upitja. S tem so gospodje pri "Gl. Nar." pokazali, kakšen strah imajo pred par socialisti. Ako se je v resnici kak član S. N. P. J. obrnil na "Gl. Nar.", da naj napravi red v jednoti, se je obrnil na napačno addresso. Vsakemu članu je za resno, stvarno in resnično kritiko, ki naj koristi celi organizaciji, naše

"Glasilo" na razpolago. Tudi društvene seje so zato, da se na njih razpravljajo o koristih naše podporne organizacije. Zategadelj mi dvomimo, da se je kateri članov obrnil na "Gl. Nar.", da bi "delal red" v jednoti. Pri "Gl. Nar." so očitno pokazali, da so sovražniki vsakega napredka in vsake napredne organizacije. Ta resnica nam je že zdavnej znana.

Ako bi bili pri "Gl. Nar." res tako napredni, bi ne ponujali neunijskega blaga na prodaj.

M. J., član dr. "Priatelj."

Ely, Minn.

Društvo "Sokol", šte. 20. je na redni seji dne 8. decembra sprejelo sledeči protest:

Člani zasledujemo pisarenje in ruvanje v "Gl. Nar." proti S. N. P. J. Mi obojamo najostreje to nizko in podlo pisavo, ki ima namen zanesti prepri v našo napredujočo, dično podporno organizacijo.

Člani se zavedamo in obžalujemo, da smo naročniki tako nizkotno obrekljivega lista. Pri "Gl. N." naj verjamejo, da imamo trdno zaupanje v našo evetočo jednoto in njene uradnike, ki so bili pravilno izvoljeni na peti redni konvenciji, ne pa v člankarje "Gl. N." pa naj nas navdušujejo že za socializem ali klerikalizem. Vzlie napadom v "Gl. Nar." je naše društvo po konvenciji napredovalo za 23 članov. Da se ne bo sodilo, da je protest izmišljen, sledijo naši podpisi.

John Teran, predsednik.

Iva Judinich, tajnik.

Anton Bolka, blagajnik.

West Mineral, Kans.

Društvo "Orel", šte. 19 je dne 2. decembra na svoji redni mesečni seji protestiral najodločneje proti vsem napadom, katere je izbruhnil "Gl. Nar." proti br. Moleku, delegatom in delegatinjam pete redne konvencije, ki se je vršila letos v Milwaukee, Wis.

Društvo pozivlje vse brate in sestre, da proti "Gl. Nar." nastopijo z vsemi sredstvi, ki so postavno dovoljena, posebno pa člane svojega društva, da to zvršijo takoj.

Vsem razgrajčam, ki plešejo okoli "Gl. Nar.", pa društvo svetuje, naj se ne smešijo sami sebe in naj ne nazivljejo "Gl. Nar." delavski list. Vsak, količkar zaveden in razsoden delavec razume, da je "Gl. Nar." najslabši med najslabšimi listi v New Yorku.

Društvo priporoča vsem onim, ki se hvalijo z nekakšno domovino v New Yorku, da naj očistijo najprvo svoj hlev laži in obrekovanja.

Kričaji v "Gl. Nar." zapomnite si resnične besede: Napadi na delegate, delegatinje pete redne konvencije, njih zaključke, na uradnike jednote in urednika "Glasila" ne bo škodilo drugemu kot vam.

Za društvo "Orel", šte. 19

John Goršek, predsednik.

Mihael Machek, tajnik.

Ignacij Črne, blagajnik.

Frontenac, Kans.

Združena društva v državi Kansas, spadajoča pod okrilje S. N. P. J. protestirajo odločno po svojih zastopnikih proti napadom, katere objavlja "Gl. Nar."

proti sklepom pete redne konvencije S. N. P. J. Kaj pomeni pri "Gl. Nar." pozdravni telegram konvenciji, dokazujejo ti zahrbtni napadi na konvencijo. Taki pozdravi so falotski!

Svetujemo, da preneha "Gl. Nar." s svojimi napadi na našo jednoto, ker smo nverjeni, da ne bo škodil jednoti prav nič. Ako mislijo pri "Gl. Nar." da so jim taki napadi koristnosni, naj pa nadaljujejo ž njimi. Napihujejo naj se kot žaba v basni, seveda bolj počasi, da ne bo slišati polka prehitro.

Zastopniki društev in zastavni odbor.

Kenosha, Wis.

Protestiramo proti hujškajoci pisavi "Gl. Nar.", katerega urejujejo v korist zase njegovi zvesti služabniki, ki so se začeli zavdati, da ima S. N. P. J. lep uspeh brez pomoči "Gl. Nar.". Zavedamo se, da "Gl. Nar." ni še nič storil za slovenski narod v Ameriki. "Gl. Nar." deluje in agitira v volilnem času za kapitalistične kandidate za svojo korist, ne pa v korist Slovanov, kakor to on trdi. Mi ne bomo debatirali z "Gl. Nar.", ker vemo, da

je vsakemu slovenskemu delavcu v Ameriki dobro znano, kakšne interese zastopa "Gl. Nar.". Slovenci smo ustanovili leta 1904 podporno organizacijo — S. N. P. J. v korist slovenskim delavcem v Ameriki, ne pa za interese "Gl. Nar.". Naša jednota nima posla z "Gl. Nar.", ampak dolžnost naša je, da spolnomo svojo geslo. Mi pripoznamo, da je S. N. P. J. ena največjih in najnaprednejših slov. organizacij v Ameriki. Do danes ni še nobeden član pisal v nobenem listu, koliko socialistov je v S. N. P. J. Radi bi pa vedeli, kedaj je "Gl. Nar." čital imenik S. N. P. J., da je našel 600 socialistov v zapisniku. Mi se tudi dobro zavedamo, da ako bi bilo 6000 socialistov, da bi bil potem tudi "Gl. Nar." socialističen list. Mi se popolnoma strinjamo z zaključkom pete redne konvencije S. N. P. J. Ako je mogoče kak pogrešek, ga bo rešila šesta redna konvencija S. N. P. J., ne pa "Gl. Nar."

Živela napredna S. N. P. J.

Odbor

društva "Hirija", šte. 38.

Midway, Pa.

Že par tednov trpim, kakor zamorec v Kongu pod vlado belgijskih trinogov in bi še trpel, da se ni oglasil brezimnski hlapec kapitalistov v njujorškem kapitalističnem dnevniku.

Kdor je pazno čitl napade v "Gl. Nar." je takoj ugenil, da se za listom skrivajo gotove osebe, ki se ne upajo s svojimi črnimi nameni odprto na dan. V začetku je "Gl. Nar." napadel urednika "Glasila", čes, da piše preveč socialistično. Zbodi sta jih besedi kapitalizem in kapitalist. Seveda niso povedali, s katero besedo naj nadomestimo kapitalizem, ki pomeni sistem, po katerem se danes izkorišča delavce in izvršujejo največja hudo delstva v proslavo profita. Kapitalizem vendar ne moremo imenovati svetovni blagostan, milijarderje in milijonarje, ki so glavni reprezentanti tega zločinskega sistema, pa tudi ne moremo imenovati človeške dobrotnike. Ako gospodje pri "Gl. Nar." menijo, da je boljše, da se kapitalizem imenuje svetovni blagostan, kapitalisti pa dobrotniki človeštva, tedaj to lahko storijo v svojem listu, nikar naj pa svojih čenec ne vsiljujejo delavcem. Vsak razsoden delavec dobro ve, da list že dolgo ni, kar bi moral biti. Mi razumemo, da gospodje pri "Gl. Nar." hočejo vso prostost zase, druge bi najraje ukovali v suženjske verige. Do danes še ni izšel noben slovenski časopis, da ne bi padli po njem. Nekateri so jim prekalotilski, drugi presvobodomislni, tretji pa presocialistični, četrti se bavi preveč z gospodarstvom in poljedelstvom itd. Vse je blato, kar pišejo drugi listi, naobratno pa vse zlato, kar je v dnevniku "Gl. Nar." Zlate so bile tudi stopnjice, po katerih so rili Tafta v nebesa. Žal, da se jim ni posrečil njih namen, ker bi ga bil Bog oče v nebesih gotovo vesel, ker mu je pred tremi leti izročil 10 milijonov sestradanih delavcev v oskrbo.

Napade v "Gl. Nar." je lahko razumeti. List je do danes napadel še vsako jednoto, ki mu ni nosila dobička. Pri vsakem takem napadu je tudi temeljito pogorel. Tudi po četrti konvenciji so hudomušni Koncemtednarji pisali: Neka jednota ima veličansko premoženje, toda le na papirju. Jednota je doletela katastrofa. Druge jednote in listi so ji izrekli sožalje. Le Koncemtednar se je izražal v "Gl. N." zaničevalno o nji. Takratni urednik ni imel poguma, da bi jim povedal, da naj pometajo pred svojim pragom, ko bo tam čisto, na kaj pa še drugod vzamejo metlo v roke. Gospodje so mogoče s sataniskim veseljem pričakovali vest, da bo mrtvo rojeno dete pokopano. Njih želja se jim ni izpolnila. Po katastrofi je pričela jednota še le rasti v članstvu in finančnem oziru. Kolikor bolj je jednota napredovala, tolikor bolj so se pripravljali njeni nasprotniki, da udarijo z vso močjo po nji. Čakali so tri leta do pete redne konvencije. Zdaj so poskusili zopet svojo srečo. Z močjo so udarili po delegatih in delegatinjah. Zakaj po delegatih in delegatinjah? Načrt je bil izvrštem, ker bi se na ta način lahko zasejal prepri med člane in članice, "Glas. Nar." si je vzel za vzor avstrij-

ske vlado, ki se ravna po znanem reku: Deli in vladaj. Na ta način drži avstrijska vlada vse narode k tlom.

Satanski načrt "Gl. Nar." je bil tale: Najprvo napadem urednika in "dokažem", da je urednik ogoljufal vse delegate in delegatinje. Člani in članice bodo napadli delegate in delegatinje in jim očitali, da niso bili zmorni opraviti svojega dela in razdor v društvih je neizogiben.

Tu se je "Gl. Nar." prav pošteno urezal. Prepričan sem, da bo ta napad mnogo škodoval njujorški dnevniškarski gospodi, ki trdi, da je nekaj socijev pričelo nevarno igrati, ki so slučajno pri S. N. P. J.

O gosnoda, usmili se njih! Taki naj bodo zastopniki slovenskega naroda v Ameriki, taki njujorški dnevnikarji naj bodo delavski voditelji in učitelji, ki niti ne slutijo, kj se godi med delavci v Ameriki! Besede slučajno, bi ne rabil niti kak sedemdesetletni župnik, ki je vpravkar priromal iz kakšne gorske fare iz domovine v Ameriko. Ali če tako besedo rabi ameriški časnik v svojem XX. letniku, je to pač ubožno spričevalo za duševne sile, ki polnijo predale časnika.

Iz vašega lista sem se prepričal, da vam je mišljenje slovenskega delavca v Ameriki popolnoma tuje, posebno slabo pa poznate člane in članice S. N. P. J. Sam nisem pričakoval, ko sem odhajal na peto redno konvencijo, da se bom sestal tamkaj z brati in sestrami, ki so izključno vsi naprednega mišljenja. Poznal sem svoj kraj, velik del Pennsilvanije, seveda nisem pa poznal bratov, ki so prišli iz južne Arizone in severne Kanade, ali pa iz daljnega zapada.

Vspričo tega dejstva pa vprašam dnevniškarsko gospodo, kdo je izvolil te delegate in delegatinje. Ali so jih izvolili zaslepljeni siromaki iz 14. veka, ali so jih na konvenciji poslali zavedni člani in članice S. N. P. J. in jim dali polno moč, da so njih skleni veljavni? Gotovo so člani in članice poznali tudi njih mišljenje, predno so jih izbrali svojim zastopnikom.

"Gl. Nar." piše, da hoče peščica ljudi vladati večino. Gospodje je uverite se, da je 85 odstotkov članstva pri S. N. P. J. socialističnega mišljenja. Ako niso vsi vpisani v socialistične klube, je iskati vzroke v tem, ker jih mnogo še ni državljanov in se ne brigajo za politiko kot aktivni člani.

Mar mislite, da so člani pri jednotah, ko jih oglašate v vašem listu sami republikanci?

Nikakor ne!

"Gl. Nar." se opravičuje, da ne napada konvencije, oziroma delegatov in delegatinj. Ali niste napadli delegacije, ker ste ji očitali, da je glasovala za resolucijo br. Moleka, ne da bi vedela, zakaj glasuje. Ali niste izrekli s tem, da so bili na peti redni konvenciji ljudje, ki niso nič razumeli. Zaeno s tem pa napadate člane in članice jednote, čes, da so neumni, ker niso vedeli kakšne neznalice so poslali na peto redno konvencijo.

Zatorej izjavljam sledeče: Ne "Glasilo", marveč "Gl. Nar." hoče nasuti peska v oči, kar se mu pa ne bo posrečilo, ker je slovenski delavec v Ameriki danes toliko izobražen, da zna taki oholi gospodi zaklicati: Do tukaj in ne naprej!

"Gl. Nar." piše, da urednik "Glasila" ne sme usiljevati svojega prepričanja. Kje pa je v resoluciji zapisano, da morate vi postati socialist. Sklicujete se na druge organizacije in nam dajete za zgled "American Federation of Labor" in starokopitneža Gompersa. To dokazuje, da ne poznate ameriške delavske federacije in niti ne veste, kaj se je godilo na zadnji konvenciji te organizacije in na konvencijah organizacij, ki tvorijo dela te celote.

Odkod je pa dobila socialistična stranka pri zadnjih volitvah en milijon glasov? Mogoče iz majhnega Wallstreeta, kjer ljudski oderuhi čepijo v nebotičnikih in študirajo, kako bodo odrli ameriške delavce? Pogledjte po Ameriki, študirajte važne dogodke, ki se vršijo, potem bodele lahko še le dajali nasvete članom (icam) S. N. P. J.

Omenil sem, da se gotove osebe skrivajo za dnevnikom. Zategadelj ne verjamem, da je dopis

brez podpisa poslal delegat, ker je vsak delegat na konvenciji imel priliko povedati svoje mnenje. V tem dopisu se blebeče o neki sramoti, ki se je pripetila v Chicagi. Kdor je malo poučen v zgodovini slovenskih jednot, vé, da je vsaka jednota imela že svoje nepravilnosti. Ravno tako jih je imela S. N. P. J. in jih tudi srečno prestala. V Chicagu so bili tudi bratje, ki so se z drugimi borili, da se jednota postavi na trdno in zdravo gospodarsko podlago.

Da dotičnega dopisa ni poslal delegat, sledi jasno iz tega, da bi bil kot delegat ves čas tekotom zborovanja konvencije navzoč in bi gotovo poročal resnico in ne laž.

Dotični piše, da sta prinesla resolucijo na konvencijo le Zavrtinik in Molek. Človek, ali misliš, da morajo vsi delegati prinesiti enainštiri predloge na konvencijo? Ako bi se delalo tako, potem bi moral vsak delegat prinesiti s seboj debelo knjigo in pet let bi bilo treba razpravljati v "Glasilu", da bi se vsa društva potom tiskane razprave vsaj deloma zjednila za predloge.

Vsak delegat ima pravico staviti predloge, raspravljati in glasovati o njih. To pravico je imel tudi Molek. Marsikateri predlog, ki ga je stavil kakšen delegat ni bil sprejet in ravnotako so bili nekateri predlogi br. Moleka zavrnjeni. Zopet druge predloge je pa konvencija sprejela z večino in med temi je bila tudi resolucija br. Moleka.

Resolucija je bila pa dve uri pred razpravo razdeljena med delegate in delegatnje. Gl. tajnik je čital resolucijo na glas, da jo je lahko vsakdo razumel. Ko je predsednik vprašal, kaj naj se zgodi z resolucijo, se je oglasilo najmanj 15 delegatov, ki so rekli, da naj se sprejme. Predsednik je na to dal resolucijo na glasovanje in vsi delegati in delegatnje so vstali raz sedeže v znamenje, da glasujejo soglasno zanj. Kdor trdi, da ni to resnica, kar sem tu zapisal, ga imenujem enostavno lažnjivca.

Naj še to omenim, da z br. Molekom se nisem nikdar osebno govoril. Kar se pa tiče urednika, pa povdarjam, da je sploh malo govoril, izvemši svojega poročila o delu in listu. Imel je dosti dela, ker je list ob času konvencije ravno tako izšel, kakor druge čase, ko je bil v Chicagi. Da je kaj govoril o resoluciji na konvenciji je pa golo obrekovanje in nevoščljivost za kosček kruha. Ako je imel kakšen stik z resolucijo pred konvencijo, pa ne gre nobenemu nič mar, ker je imel do tega pravico kot vsak drug brat.

V omenjenem obrekovalnem dopisu se glasi, da smo delegati in delegatnje vredni graje. Ako smo vredni graje, naj nas grajajo člani, ki so nas poslali v Milwaukee in s svojimi žulji poravnali troške za nas. "Gl. Nar." pa nima najmanjšega stika z našo jednoto in njenimi člani, torej tudi najmanjše pravice komu izrekati grajo in vtikati se v zadeve jednote.

V sramotilnem dopisu se nekaj kvasi o Schlitz hotelu. Kar se mene tiče, niti ne vem, kje dotično poslopje stoji, dasiravno sem že šestkrat potoval preko mesta Milwaukee. Kar se tiče 4 oseb glavnega odbora, ki so stavili po markiranem dopisu predloge, moram povedati da so ti možje stali najmanj predlogov razven gl. tajnika, ki je moral rad ali nerad govoriti, dajati pojasnila o vseh zadevah. Ako je pa stavil kakšen predlog, je bil do tega tudi opravičen.

Ako bi bili delegati res taki, kot se glasi v dopisu, bi bilo res žalostno. Ali še bolj žalostno je, ako človek napiše celo vrsto laži in blati devet tisoč pošteni delavci in delavke, pri tem pa "pozabi" podpisati svoje ime.

Vprav pri opisovanju banketa se spozna, da sta na konvenciji in banketu popolnoma tuja. Kot delegat bi moral vedeti, da so Slovenci v Milwaukee, vsem na čelu društvo "Sloga", števil. 16 S. N. P. J. priredili banket. Brezimi dopisnik razlaga na dolgo in široko, kako so drugi dan pobirali za banket, da se je vrnilo nekaj troškov. O vboji človeški možgani! 100 dolarjev povračila za tak sijajen banket, kot so ga priredili v Milwaukee, je ravnotoliko, kakor če bi človek pljunil

v skaf vode. Oba delegata društva sta izjavila odločno, da društvo ne sprejme nobenega denarja za povrnitev troškov. Na to so delegati in delegatnje izjavili, da se naj porabi za kulturne namene: podporo pevskih društev, tamburaškega zbora in dramatičnega kluba.

To sem pojasnil, da ne bo kdo mislil, da je društvo "Sloga" kolektalo pri delegatih denar. Kolkolk je kdo dal, pa ne vem. Vendar pa ob taki priliki vsak razumen človek vpoštevaj izrek: Naj levičar ne ve, kaj dela desnica. Farizeji so javno delili miloščino na ulici, ker so pri narodu s hinavščino iskali spoštovanja.

Obrekovalci ali lažnjivci dela skrivoma in skriva svoje ime. Narod se mu pa posmehuje, ker mu je znano, da poštenjak koraka po cesti, nepoštenjak se pa skriva v gozdu.

Martin Strupek,
delegat števil. 89.

Radley, Kans.

Ne bom opisoval delavskih razmer, ker je zlata resnica, da smo delavci siromaki, dasiravno delamo vsaki dan.

Društvene razmere so povoljne. Člani (ice) društva "Spoznanje", števil. 72 so še vedno pokazali, da se zavedajo svojih dolžnosti in pravice, ker se v obilnem številu vedno udeležujejo društvenih sej, kakor se je to zgodilo dne 8. decembra, ko je društvo volilo odbor za bodoče leto. Brez opomina so se člani (ice) udeležili te važne seje v polnem številu. Zato jim izrekam zahvalo in želim, da bi bile vse seje tako dobro obiskane v prihodnjem letu.

V zadnjih izdajah našega "Glasila" se čita čimdalje več protestov proti "Gl. Nar."

Člani (ice) društva "Spoznanje" sploh ne vemo, kaj prinaša "Gl. Nar.". Kar vemo, smo posneli iz "Glasila". V naši naselbini se malo čitajo neunijski listi. Naše društvo šteje 50 članov, pa mnogo rojakov, ki tu živijo, še ni v našem društvu. Vzlic temu so le trije naročniki na ta neunijski list. Ta fakt dokazuje, da smo v resnici unijski delavci. Saj tudi podpiramo le unijske tvrdke.

Ako bi bilo v vsaki naselbini tako, potem bi gospodje v New Yorku, kmalu dobili respekt pred unijskimi delavci, uredniki bi pa imeli dovolj časa, da bi čitali, kar so pisali prejšnji dan. Od tega lista pa sploh ni bilo pričakovati kaj boljšega. Kar so go-spodje znali ob rojstvu S. N. P. J., to znajo še danes.

Resno pa ne smemo uzeti urednike pri "Gl. Nar." Zaposleni so pri neunijskem listu in potrebni so poduka kot vsak neorganiziran delavec. Saj mi je dobro poznano položaj neorganiziranih delavcev: trije delavci pa en pripravek. Mogoče bo tudi nekega dne zdramil njih položaj, da bodo spoznali, da so uvrščeni med najnižje sužnje v kapitalistični družbi.

Vse drugače je tukaj razširjen "Proletarec", ker je težko dobiti v naselbini Slovenca, da bi ga ne čital. Tudi "Glas Svobode" je precej razširjen.

V "Proletarcu" smo čitali, da so nas gospodje v New Yorku naglasi z brezdomovinci. Gospodom, ki v psolvkah niso izbirčni, ni znano, da se združujemo mednarodno, da bi si pridobili domovino. Ako smo danes brez domovine, so to zakrivali kapitalisti in taki ljudje, ki vežejo svoje otrobe v "Gl. Nar.", ne pa socialisti.

Ob tej priliki se zopet spominjam rajnega brata in zvestega druga Leopolda Stravsca, ki je bil neumoren agitator za socializem in je ves svoj prosti čas vporabil za agitacijo.

Lani dne 27. decembra na, tepežni dan je zbral mladino okoli sebe. Dal jim je trobentice in jim pravil, kako gredo v domovini gladni otroci tepežkat za kruh. Ko pa otroci odrastejo, pa odpu-tucjo v Ameriko tepežkat kapitaliste za kruh. Kakor je nekoč Herodež moral nedolžne otroke, tako mori danes kapitalizem vse, da ima peščica izvoljencev vsega dosti. Vspodbujal je navzoče k organizaciji v socialistični stran-ki. Dejal je, ako bi naši predniki to storili, kar vršimo danes mi, bi danes ne bilo toliko nezavednih delavcev in prav blizo bi bili svojega cilja: rešitve delavcev iz kapitalistične sužnosti.

Po končanem razgovoru je šel na delo v rudnik. V rudniku so

se vžgali plini in bil je zadušen. Zdaj ima svojo domovino. Niso mu jo dali kapitalisti, marveč S. N. P. J. Društvo "Spoznanje" mu je priredilo veličasten pogreb na starega leta dan. Njegovo go-reče, za trpina čuteče srce je prenehalo vtrpati, a njegov duh, njegovi nauki živijo med nami.

Fr. Rugelj, tajnik.

Pueblo, Colo.

Sramotno je pripraviti se po časopisih, pa naj se že pripravijo prijatelji ali sovražniki, oče ali mati, brat ali sestra. Vendar je pa vsakdo vreden svojega poštenja. Zato ima vsakdo pravico, da zagovarja sebe, ako je bil napaden po krivici.

Torej k stvari. V 287. števil. "Gl. Nar." sem čital prav nesramno laž pod napisom "Kako se kujejo resolucije." Po poročilu lažnjivega dopisovalca je bila resolucija pri društvu "Orlu" vtihotapljena, kot po poročilu družih hinavcev okoli "Gl. Nar." resolucija br. Moleka na konvenciji.

Da ne bode člani naše jednote mislili, da smo pri društvu "Orlu" kakšni hinavci, vam hočem podati poročilo, kako je bila resolucija sprejeta.

Dne 1. t. m. je imelo društvo "Orlu" redno sejo ob dveh popoldne. Ker je bil predsednik zadržan po svojem delu, je bil tu podpisani izvoljeni predsednik. Ko je bilo konačno društveno delo in predno je končala seja, sem vstal in omenil zavoljo protesta približno tole:

Cenjeni bratje! Iz "Glasila" ste sprevideli, da našo jednoto zopet napada "Gl. Nar." Tisti, ki čitate "Gl. Nar." ste pa še toliko bolj poučeni o napadih na evetočo podporo organizaciji S. N. P. J. Osebe okoli "Gl. Nar." bi najraje vničile našo jednoto, katero smo delavci zgradili s težkim delom in mukami. Cenjeni bratje! Ne dovolimo, da bi lažnjivi hinavec uničil našo podporo organizaciji, težko delo osmih let. Protestirajmo, da nesramni obrekljivi in nizki napadi ponehajo. Protest so podpirali Joe Kočvar, Alojz Korošec, John Pogorelec. Nasprotnika ni bilo nobenega. Zatem je vstal br. Karel Pogorelec, ki je v kratkem in jedratem govoru pojasnil, zakaj napadajo jednoto radi pete redne konvencije. Ko je Pogorelec končal s svojim govorom, je od vseh strani žel buren aplavz. Na sei je bilo navzočih 28 članov.

Druga seja, na kateri nisem bil navzoč in o kateri sem dobil zanesljivo poročilo, je pričela ob osmih zvečer. Brat Korošec je prečital zapisnik, da so člani slišali, kaj se je sklenilo zavoljo protesta na prvi seji. Kakih 22 članov je zopet glasovalo za resolucijo, nasproti sta bila le dva. Torej 50 članov je glasovalo za resolucijo in dva nasproti. Ravno narobe kot je poročal lažnjivi dopisnik v "Gl. Nar." Iz tega resničnega poročila je poznati, kakšne laži prinaša "Gl. Nar.", da bi škodoval jednoti.

Dopisnik se tudi spodtika nad tukajšnim organizatorjem W. F. of M. Karlom Pogorelcem. Očita mu, da ni državljan, Seveda, ako bi bil takrat tukaj, ko so državljanske papirje v košu nosili od hiše do hiše, bi bil ravnotako državljan, kot lažnjivi dopisnik. Najsramotnejše pa je, da obrekljivo poštenega fanta in mu očita salame, ko do danes Pogorelec še nikdo ni videl pijanega in sploh ne pije opojnih pijač.

Dopisnik želi, da bi "Glasilo" priobčilo protestne resolucije s podpisi. Resolucija je bila podpisana, pod tem dopisom se bom še jaz podpisal. Ali dobro bi bilo, da bi se obrekljivi dopisnik podpisal v "Gl. Nar." Seveda, dopisnik se sramuje podpisati svoj dopis, ker bi mu 50 članov lahko zalučalo v obraz, da je lažnjivec.

Blaž Kirn.

Dunlo, Pa.

Kakor znano, je bila dne 27. nov. veselica skupnih društev v Dunlo, Pa. Take veselice se le malo kje vršijo, kot so jo priredili tukajšni Slovenci. Toraj prični-mo!

Zabava je imela pričeti ob 7 uri zvečer. Ali smelo trdim, da je bilo že ob šestih mlado in staro na nogah. Ob 7 uri je bilo pa nekaj novega za našo naselbino. Zakaj? Nekdo prideče v dvorano in začne kričati: "Gredo, gredo"! Jaz... navadi strahopetnež, sem skočil

kot zajec iz grma in jo popihal hitro k vratom, češ, mene že n-bodo vjeli. Revez, misli sem, da gredo policaji. A kako smo bili presenečeni, ko vstopijo dobro znani člani pevskega in izobraževalnega društva "Bled" iz Franklin Boro, Pa.

Povdarjam še enkrat: "Bled", pravi Bled iz Franklina, Pa!

S kakim veseljem in navdušenjem smo si podali žuljave roke v znak hvalečnosti, ker so prišli v tolikem številu. Posetilo nas je 16 dobrih, zanesljivih pevcev in nam na tukajšnjem gledališkem odru zapelo delavsko himno; marzeljezo, Morje, V Boj itd. Kako je dnelo po dvorani čisto, umetniško petje, ni treba še posebej povdajati. Živeli pevci vrlega Franklin skega Bleda.

Zatem je prišla gospica Marije Zgoneeva iz Johnston, Pa z izvrstno socialistično deklamacijo, za- kar je žela velik aplavz. Častita-mo! Kar je pa zopet velike pohval-le vredno, je pa burka "Trije Ti-ki". Prvi tiček — krojač je bil v resnici predrzen in obenem godkih. Tretji tiček — piskrovez je bil pa že po pogledu strašen, ko je vstopil. Naročil je veliko jedi in pijače, pri vsem tem pa su- v žepu. Vse bi se potrpel krčmar, pa kaj vraga, ta kosmač mu je še nekaj loncev razdrobil, krčmarje naklestil itd.

Krčmar je bil kos svojih ulogi. lep in prijazen, pozdravljiv na- pram gostom itd. Na drugi strani prava resnost in odločnost, to- naprilo jako lep utis. Krčmar je izvrstno igrala svojo ulogo. Sodnik je bil dobro maskiran, drugače pa pravi nastop sodnika Peter je pa že tako ali tako na- pravil veliko smeha: bele nogavice, sodnijska kapa in drugo mu je izvrstno pristajalo. Orožnik (zan- dar) je imel isti nastop in isto od- ločnost kot zahteva postava: pravi natančni starokranjski žandar. S kratkimi besedami: Igra se je igrala v zadovoljstvo vseh gledal- cev. Zato kličem: Živeli igralci življenjskega napredka! Pohvaliti moram še gospo Millerjevo iz Johnstona, ki je udarjala med presledki lepe koračnice, polke itd. na gla- sovir.

Večer se je hitro podaljšal v noč; tudi noč se je odpravljala in dala je prednost dnevu. Še smo se vrtili in zabavali dokler so nam bile noge in glavo zveste. Ko so pa še oči zlezle skupaj, smo se po- dali nekateri po svojih močeh k pol urnemu počitku.

Zdravi in čili po dolgem spanju (?) smo spremili vrle pevce Bleda do železniške postaje. Le pre- hitro nam je ta črna pošast odpe- ljala Bled iz naše družbe. Upam, da se zopet v kratkem vidimo. Vsem, iz daljnih in bližnjih nasel- bin obljubim, da jih posetimo na njih veselicah po možnosti.

Levi kmet.

Oakview, Colo.

V vnožji veličastnega Spanish Peak-a, ki je v tem času ves po- krit z debelim snegom, soji malo lično mestece La Veta. Tu je po- staja za malo slovensko naselbino Oakview, ktera je oddaljena sed- dem milj in kamor se je treba pe- ljati z vozom. Oakview je ena naj- lepših premogarskih naselbin v južnem Coloradu, ako tudi se na- haja v hribih in med hribi. Tam je tudi društvo, spadajoče k naši jednoti, ki se bo na najbrž kma- lu preselilo kam drugam, ker je večina članov odpotovala. Pred dobrim letom bile so delavske raz- mere tam zelo ugodne in tamkaj- šnji rojaki so se prav pohvalili. Pretečeno poletje pa je kompanija začela importirati v naselbino Gre- ke in Mehikance, ki delajo za vsa- ko plačo in od takrat tam ni več prostora za ljudi, ki hočejo za po- šteno delo tudi pošteno plačo. Slo- venci so se vsled tega zelo izseli- li in najbrž ne bo dolgo, ko ne bo nobenega rojaka tam. Okolica je posebno v poletnem času prav- prijazna. Naselbino obdajajo niz- ki griči in visoki hribi, večinoma obrasli z drobnejšim in debelej- šim lesom, kjer je za zajce dosti detelje in trave, za nedeljske lov- ce pa dosti zabave. Ampak pota so pod vso kritiko.

Potovanje z vozom od Oakview na do postaje La Veta, bilo je ta- ko romantično, da se mi še danes lupijo ušesa od gornjega konea

(menda so po sodbi bogov že pre- dolga zrastle). Na desni strani med rebri imam pa take občutke, kot jih je moral imeti Adam, ko mu je bog v spanju rebra izrezal in mu iz njega napravil lepo Evi- co. O Evi seveda ni bilo ne duha ne sluha, pač pa se je z nami vo- zila drobna italijanska signorina, ki se ima le meni in brkstatemu vozniku zahvaliti, da je zimska burja ni odnesla na mrzle plani- ne, med gorske vile. Krvavo sem obžaloval celo pot, da mi je ita- lijanski "lengvič" neznan, kot španska vas, ker naša spremlje- valka bila je krasotica posebne vrste. Kadarkoli sem jo pogledal, moral sem se nehote domisliti na čredo koroških kostrunčkov, ki jih bosonogi pastirček pase v vz- nožji sv. Višarij.

Oprostite g. urednik, da sem se nekoliko oddaljil od začrtane mi- smeri, pa mi lahko verjamete, da to pri tejužnocoloradski burji ni nič čudnega. Zdalej, ko vam to pi-šem, sedim pri gorko zakurjeni peči v naselbini Mc Quire, premi- šljujem od zanikernih južnocolo- radskih cestnih odborih, gladi- m zmrzla ušesa, pokladam na rebra mrzle obkladke in žvižgam tisto znano, narodno: "Tista goska kri- vonoska"

A. J. Terbovec.

Bessemer, Pa.

Kar se tiče dela v naši naselbi- ni, se dela vsaki dan. Dela so vsakovrstna. Delo je težko, po- sebno v kamnolomu, kjer mora delavec za majhno plačo nositi težko kamenje. Ako primerjamo cene za življenjske potrebščine s pičlim zaslužkom, tedaj se lahko prepričamo, da je plača premaj- hna, cene za življenje pa odušne.

Delavska gospodinja mora do- bro prevdariti, predno izda kak cent. Varčevati mora povsod, da ji ne zmanjka do prihodnje pla- če. V človeški družbi, v kateri so take življenjske razmere za vbo- tega delavca, se delavec ne more počutiti srečnim. Samo po sebi se razume, da vsak razsoden dela-avec stremi za tem, da se take ne- zdrave in nečloveške razmere v človeški družbi spremene, da bo tudi delavec deležen bogatstva, ki ga vsotvarja vsaki dan s trdim delom in v življenjski nevarnosti.

Društveno življenje je srednje. Mnogo delavcev še ne razume, kolikoga pomena je zanje vsaka organizacija. Ali dani se tudi tu- kaj. Čas mogoče ni več daleč, ko bo sleherni delavec razumel, da je zanj rešitev le v organizaciji.

Ivana Zakrajšek.

La Salle, Ill.

Cenj. članom in članicam dr. "Triglav", števil. 2 S. N. P. J. na- znanje!

Tem potom prosim vse člane in članice našega društva, naj bla- govolijo poravnati mesečni asse- ment za to leto najkasneje do 25. t. m., da mi bo mogoče ob novem letu dati društvu natančen rač- un. Na zadnji mesečni seji je bil sprejet soglasno predlog, da v bo- dočem letu plačujemo assement \$1.50 na mesec: \$1.40 redni asse- ment za jednoto in 10 c vsaki me- seec v društveno blagajno in to- liko časa, dokler se društvena blagajna nekoliko ne opomore.

Imam več oporok (polie) pri društvu. Zatorej bi želel, da pri- de vsak član in članica po svojo oporoko, ki jo še nima. To je ven- dar tako važna listina, da bi jo moral vsak član (ica) hraniti za- se.

Na Silvestrov večer, 31. dec. priredi družba "Slov. Dom" s so- delovanjem pevskega kluba, veli- ko narodno veselico v prostorih roj. M. Kompa v prid domu. Če pogledamo v delovanje naše na- selbine, vidimo, da imamo ducat- lepo napredujočih slov. društev, a nimamo pri tolikem številu dru- štev svoje društvene dvorane. Pred nekaj meseci se je porodila želja po lastni društveni dvora- ni, ki je našla precej živahen od- mev. Če pomislimo, da druge, po številu manjše naselbine imajo že svoje društvene dvorane, se mo- ramo mi s podvojeno silo oprijeti te ideje in delati, da se ista čim- preje uresniči. Pri tem plemeniti- tem delu pa ne smemo pozabiti, da moramo pustiti na strani oseb- no sovražstvo. Pustiti moramo na strani vse prepričanje in nasprot- stva in delovati kot sinovi in hče- re enega naroda v korist nas- vseh. Že sama ideja, postaviti si stavbo, ki naj bi nosila ime: Na- rodni Dom, bi morala ganiti vsa- kega Slovence in Slovenko, da bi

z vsemi svojimi močmi deloval na to in pokazal, da se tudi v daljni tujini zaveda, da ga je ro- dila slovenska mati. Ali ni danes takorekoč pohiževalno za toliko številu naših društev, da moramo obdržati društvene seje v go- stilniških dvoranah, katere so pripravne bolj za obrt (business) ne pa za društveno življenje.

Zatorej rojaki in rojakinje! Sedaj je še čas, da pokažemo jav- nosti, česa smo zmožni in kaj je naša dolžnost. Udeležimo se te ve- selice brez izjeme vsi, kajti do te- ga nas veže narodna dolžnost in napredek naše naselbine. V tem plemenitem delu bodimo samo Slovenci in Slovenke, pa nič dru- zega. Delujmo z roko v roki in uspeh nam je zagotovljen. Naj bo ta veselica ista mož, ista pot, katera naj ublaži med nami vsa nasprotstva in naj nas pripelje do našega vzvišenega cilja — do cilja, katerega si želi vsak Slo- vencec in Slovenka, do cilja, do katerega nas vodi naš slavni pe- snik:

Prost mora biti, prost naš rod

Na zemlji svoji svoj gospod!

Zatorej na veselo svidenje na naši narodni veselici — na Silve- strov večer v dvorani M. Kompa. Na tej veselici bode sodeloval del. pev. klub z igrami: "Raz- tresenica", pa "kmet in fotograf", z lepim narodnim petjem.

Lavo Zevnik.

Barberton, O.

Malokedaj pride iz naše nase- lbine kakšen dopis v javnost. Mogoče mislijo cenjeni čitatelji, da je vse zaspalo. Pa tudi sestre se redkokedaj ogasijo v "Gla- silu". Kot predsednico društva "Slovenke v boj za narod", števil. 150 me veže dolžnost, da se oglasim z dopisom.

Osmega novembra je minolo dve leti, odkar smo ženske vsta- novile svoje društvo. Doba je res kratka. Ali živeti in biti v društvu, ki ima v nazadnjakih svoje nasprotnike, pa agitirati zanj, pa pomeni par let dobo dela in ne- umorne agitacije. Vsaka članica, ki je od ustanovitve do danes v društvu, ali če se je pridružila kasneje, je lahko ponosna na vspehe, ki jih je društvo doseglo v tej dobi. Težko je organizirati moške, ali še težje je organizirati ženske. Ali vspehi, ki smo jih do- segle v tej dobi, napolnujejo naša srea z najboljšimi upi in nadami za bodočnost. Pri zadnjih dveh sejah smo pridobile osem novih članov v našo sredino. Zato žene in dekleta naprej in ne odne- hajmo z agitacijo!

Ni moj namen, da bi učila dru- ge. Vendar polagam vsem na sree: V društvu se ne organizira- mo, da bi reševale malenkostne osebne prepričke, marveč da pod- piramo druga drugo v boleznih, neredih, sili in potrebi. Ta misel je tako vzvišena, da moramo pustiti vse drugo na strani.

Vsako društvo ima svoje na- sprotnike. To nasprotstvo izhaja večinoma iz nevede, ker mešajo v društveni delokrog reči, ki ne spadajo tja. Marsikatera žena se je že hotela pridružiti nam, ali pregovorile so jo klepetulje, da je opustila svoj namen. Dru- ge zopet pravijo: Ako bi ta ne bila pri društvu in ona druga zopet uradnica, no, potem bi se že zapisala. Vsi taki razlogi so ničevni. Oglejmo si možko društvu. V privatnih rečeh tudi tam niso vsi enega mišljenja. V društvu- venih rečeh so pa vedno edini.

Ne glejmo, kdo je predsednica, tajnica, nadzornica ali članica društva. Vprašajmo rajše, kak- šen namen ima društvo in zakaj se slovenske žene in dekleta or- ganizirajo v društvih pod okri- ljem S. N. P. J. Vsaka naj to stori, pa bo spoznala svoje zmote in blag namen ženskih podpornih društev.

Na vse slovenske žene in dekle- ta v Barbertonu, ki še niso pri naši organizaciji, apeliram, da se naj pridružijo našemu društvu.

Vsaka ženska, ako je bolna, potrebuje strežnico. Ako zbolí mati otrok, kako hudo je delav- cu, če mora s svojim pičlim za- luškom najeti strežnico, plačati zdravlila in zdravnika. Naša jed- nota pa izplača en dolar dnevno bolniške podpore. Velika je ne- sreča za delavce, ako mu umre žena in zapusti otročiče. S kom naj svoji soprogi napravi dostoj- nen pogreb in kupi kruha lačnim otročičkom?

Vsaka žena ali dekle, ki resno razmišlja o tem, kar sem tu na-

GLASILO
Slovenske Narodne
Podporne Jednote

Izhaja tedensko.

LASTNA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljanje:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Velja za vsa leta \$1.00.

ORGAN
OF THE
SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY
Issued weekly.

OWNED BY THE SLOVENIC NATIONAL
BENEFIT SOCIETY

OFFICE:
2821 SOUTH 40th AVE.,
Chicago, Ill.

Subscription, \$1.00 per year.

Naznanila in vabila.

Winterquarters, Utah.
Na glavni seji društva "Sava", šte. 32, so bili izvoljeni društvenim odborom naslednji bratje: Ant. Widmar, preds. Scofield 19 bx; Fr. Markošek, tajnik Winterquarters, 1 bx; John Resnik, blagajnik, Winterquarters 51 bx; Jakob Zajec, zastopnik, Scofield 81 P. O. Nadzorniki so M. Sinišek, Ant. Potočnik, Tom. Majnik, vsi v Winterquarters 34 bx.

Na seji smo zaključili, da mora tajnik obvestiti vsakega s pismom, ki se ne bo o pravem času zgledal z assementom ali pismom. Tako opominjan član plača 10c. društvo. Do tega zaključka nas je primorala britka resnica, da se nekateri člani, ki bivajo izven društvenega sedeža, ne brigajo za društvo, dokler jih tajnik zopet ne opominja. Bratje storite svojo dolžnost točno, da ne bo treba pisati opominov, vam pa ne bo treba plačevati globe.

Jakob Zajec, zastopnik.

Dawson, New Mexico.
Na letni seji društva "Pobratimija", šte. 188 so bili soglasno izvoljeni stari odborniki. Člani so bili zadovoljni z njih delom v letošnjem letu in zagradili so jim poverili vodstvo društva zopet za eno leto. Naslove priobčimo v društvenem imeniku, ki bo izšel v prvi izdaji prihodnjega leta.

Slavko Ružič, tajnik.

Chicago, Ill.
Obvešča se vse aktivne in podporne člane, delavskega pevskega zbora "Orla", naj se zanesljivo udeležijo letne seje dne 22. tega meseca ob dveh popoldne v Narodni dvorani, 18. cesta in Center Ave.

Ker se čujejo razne pritožbe radi podpornih članov, je dolžnost vsakega podpornega člana, ki je kaj prispeval v korist pevskega zbora, da se seje zanesljivo udeležijo.

Na dnevnem redu so važne točke.

Fr. Hren, tajnik.

Barberton, Ohio.
Vsem članom dr. "Triglav", šte. 48 naznanjam, da se vršijo redne seje v dvorani Ursule Dornikove, 432 Cornell St. vsako ponedeljo v mesecu in ne več drugo, kot do sedaj. Pozivljam vas, da se prihodnje seje udeležite polnoštevilno. Predloženi bodo celoletni računi in vsaki član bo dobil tudi nova pravila. Seja bo dne 5. januarja točno ob dveh popoldne. — Asesment je \$1.40 stalno.

Izvoljeni so bili sledeči uradniki za bodoče leto:

M. Železnikar, preds., Al. Balant, podpreds., Fr. Tonja, tajnik; Iv. Železnikar, zapisnikar; Iv. Balant, blagajnik. Nadzorni odbor: Iv. Rataj, Iv. Prime, M. Kramar, Zastavonoša: Fr. Markošek. Reditelj: Iv. Budnar.

Fr. Tonja, tajnik.

Kenosha, Wis.
Društvo "Iirija", šte. 38. S. N. P. J. priredi dne 31. decembra (Silvestrov večer), domačo veselico, na katero vabi vse rojake in rojakinje in Jugoslovane v Kenoshi, Wis. in okolici.

Veseliča se bo vršila v dvorani V. Fučkarja, 322 Milw Ave. Začetek ob osmih zvečer. Vstopnina 50c za moške, ženske so vstopnine proste. Pivo prosto. Za dober prigrizek in dobro zabavo bode skrbel odbor.

Rojaki in rojakinje, vsi na veselico na starega leta dan, da bomo v veselju in bratstvu pričeli novo leto — 1913.

Fr. Žerovec, tajnik.

Browder, Ky.
Vem članom društva "Bodoč-veselice točno ob sedmih zvečer. Veselica se bo vršila v dvorani br. Fr. Vičiča. Kdor se ne udeležijo veselice, bo plačal \$1.00 v društveno blagajno.

Vsi na plan dn 24. decembra!

N. Glogovšek, tajnik.

Milwaukee, Wis.
Vsem članom in članicam "SI. del. izobr. društva" naznanjam in jih vabim, da se udeležijo seje in obnove zbora dne 29. decembra, t. l. ob pol dveh popoldne v čitalniških prostorih. Po seji se bo vršila prosta zabava z godbo in plesom.

Ker se je zadnje čase pokazala

nekaka mlačnost in brezbriznost med člani za to prekoristno stvar in da bi se mogoče ne zgodilo kakor se je to zgodilo že parkrat, vas ponovno pozivljam, da se tega dne udeležite obnove zbora polnoštevilno, da se bo na ta način marsikaj spravilo v pravi tir.

Vse pa, ki niso se pri kakem društvu, prosim v njih lastno korist, da pristopijo čim prej ko jim je mogoče, saj teh borih 15 centov mesečno, bo menda lahko pogrešal vsakdo, posebno kadar uvidi, koliko važnosti je to društvu za človeka.

Upam, da ta klic ne bo ostal le glas upijočega v puščavi!

J. Zvanetič, podp. in knjižničar.

Piney Fork, Ohio.
Dan novega leta bode leto dni, kar smo započeli delo za ustanovitev društva, kateremu smo dali ime: "Novo Leto". Letos, na starega leta večer bomo priredili veselico, oziroma obletnico v prostorih brata Kosa. Za godbo bode skrbel naš mladi brat Bergant, voditelj tukajšnje slov. godbe.

Tukaj je kakih 35 Slovencev in imamo društvo, katero šteje 31 članov, socialistični klub, ki šteje 20 članov in slovensko godbo, katere voditelj in učitelj je sodr. Bergant. V resnici, da ni Slovencev v tukajšnji okolici. Ali vsejedno vabimo vakega, komur je moč priti na veselico. Vsakemu zagotavljam najlepšo postrežbo. Želim vsem članom (jean) S. N. P. J. srečno novo leto in veliko uspeha pri agitaciji za naraščanje novih članov, to je najhujši udarec za nasprotnike naprednih organizacij.

Mat. Tušek, tajnik.

Thomas, W. Va.
Tukaj se dela še precej dobro. Delo se lahko dobi. Rojakom pa vendar ne svetujem, da bi sem hodili za delom, ker skoraj nobeden ne ostane. Vzrok zato je, ker se menda povsod drugod več zasluži kot tukaj.

Zima imamo precej hudo. Do sedaj je bilo še precej prijazno vreme.

Društvo "Domovina" je za leto 1913 izvolilo Frank Bartola podpredsednikom, Ignacija Goloba podpredsednikom, Ivana Tomažina tajnikom, Frank Udoviča podtajnikom, Frank Kriava blagajnikom in nadzornikom pa Josipa Gorea, Nikolaja Černeta in Fr. Frluna. Vratarjem je bil izvoljen Frank Kaferle. Bolniške obiskovalce določi tajnik po vrsti.

Alojzi Lukek.

Frontenac, Kans.
Članice društva "Spomladanska Vijolica", šte. 164 opozarjam, da naj se udeležijo seje dne petega januarja 1913. Na tej seji imamo rešiti mnogo važnih točk.

V odbor za leto 1913 so bile izvoljene: Mary Skubic, predsednica; Ana Beuc, tajnica; Jožefa Slabšek pa blagajnica.

Redne mesečne seje se vršijo vsako prvo nedeljo ob dveh popoldne.

Ana Beuc, tajnica.

Cleveland, Ohio.
Bratom društva "Balkan", na znanje

Na glavni društveni seji, dne 15. t. m. smo izvolili sledeči odbor za leto 1913:

Ig. Miklič, preds., 2564 Merriek Ct. S. E.; Fr. Pozarelli, podpreds. 2554 E. 82 St. S. E.; Ant. Pozarelli, tajnik, 2554 E. 82 St. S. E.; pomožni tajnik: M. Hauptman, 7214 Filberh Ct. S. E.; Ig. Urbančič, blagajnik, 2940 E. 82 St. S. E.; Jak. Taneek, pomožni blagajnik, 6913 Grand Ave. S. E.; M. Hauptman, zapisnikar, 7214 Filberh Ct. S. E. — Nadzorni odbor: G. Grunirč, preds., 12002 Buckeye Rd. S. E.; L. Poje, I. nadz. 7715 Platt Ave. S. E.; Fr. Horvat, II. nadz. 2838 E. 119 St. S. E.; Štef. Vidmar, vratar, 7214 Filberh Ct. S. E.

Novoizvoljenemu odboru želim veselo božične praznike in jim kličem: delujte vse le za prosep in za proevit S. N. P. J. Bratje odborniki! Odbite vse naskoke in napade na našo organizacijo od strani nazadnjakov — njujorskih črnošolcev, katerih je toliko, kakor goh po dežju.

Prevzeli ste vodstvo društva za celo leto in upam, da boste delovali povsod točno in pravočasno. Živela agitacija, živeli bratje in sestre. Živeli resoluciji

br. Moleka in br. Podboja. Naprej bratje! Naše geslo je — 20.000 novih članov, prej ne odjenjamo z agitacijo.

A. S. Pozarelli, tajnik.

Collinsburg, Pa.
Članom S. N. P. J. in vsem rojakom v okolici naznanjam, da so se združila vsa slov. društva v našej naselbini, katera prirede na Silvestrov večer veselico v prid Slovenskemu zavetišču. Da se pa uspeh zagotovi, so sklenila vsa društva: Slov. Zastava, šte. 64, S. N. P. J., Dr. Orel, šte. 40, S. D. P. Z. in samostojno pevsko in podporno društvo, da plača vsak član, kdor se veselice ne udeležijo 25c v korist slovenskemu zavetišču.

Vstopnina za nečlane teh društev je 25c. Igrala bode slov. godba iz Collinsburga. Rojaki iz Fitz Henry, Wich — Haven, Whittset, Gratton, Lowber, Yukon, Hermine in drugod, pridite in pomagajte nam, da bo vspeh boljši, kajti gre se za stvar, katera bo marsikomu izmed delavcev še prav prišla.

Rudolf Kreč.

Joliet, Ill.
Seja, katero je obdrževalo društvo "Jolietška Zavednost", šte. 115, dne 8. decembra in katero je vodil br. podpredsednik Matt Požak, se je vršila v najlepšem redu. Na tej seji se je volil odbor za prihodnje leto — 1913. Izvoljeni so sledeči bratje:

Preds.: Jos. Kuhar, podpreds.: Matt Požak, tajnik: Mike Likovich, blagajnik: Jos. Wolf, zapisnikar: Fr. Verščaj, zastopnik: Matt Zimmerman. Nadzorni odbor: Jos. Terlep, Martin Plut in John Puhek. Bolniški odbor za dobo treh mesecev: Jakob Jakša, John Kren in Fr. Zupančič za Roekdale. Reditelj: Fr. Sterniša.

Opominjam tiste člane, kateri se nahajajo po drugih naselbinah, da plačajo, kar dolgujejo društvu in da pravočasno pošljejo asesment, da ne bo godrnjanja, če bo kdo suspendiran ali črtan.

Mike Likovich, tajnik.

Lincoln, Ill.
Naznanjam vsem bratom društva "Zagorski Zvonovi", šte. 116, da naj se polnoštevilno udeležijo veselice, katero priredi društvo dne 31. dec. t. l. v dvorani Weitkampera. Kateri izmed članov izostane, zapade kazni v smislu društvenega določila. Vsi na veselico!

Vljudno se priporočamo društvu "Illinois", šte. 47 v Springfieldu, da bi nas posetilo polnoštevilno, zakar se jim vže naprej najtopleje zahvaljujemo. Ujundno vabimo vse slovensko občinstvo na veselico, saj se bomo dobi klic drugih društev tudi mi gotovo odzvali.

Za dobro godbo, sveže pivo in okusen prigrizek bo skrbel odbor. Začetek točno ob pol osmi uri zvečer. Toraj na svidenje!

ODBOR.

Chicoppe, Kans.
Glavni odbor S. N. P. J. je dovolil br. Blažu Bezgovščku, članu društva "Zvestoba", šte. 35 S. N. P. J. v Chicoppe, Kans., da se sme obrniti na bratska društva za podporo.

Ponesrečil se je v premogovem rovu v aprilu 1909. Krajevno društvo "Zvestoba", šte. 35 S. N. P. J. potrjuje, da je omenjeni potreben in vreden podpora.

A. Šular, tajnik.

Ambridge, Pa.
Tem potom opozarjam vse člane društva "Naš Dom", šte. 33, da se gotovo in polnoštevilno udeležijo glavne seje dne 29. decembra. Na dnevnem redu je volitev novega odbora za leto 1913.

Ker se glasi zaključek zadnje seje, da vsaki član, kateri se brez opravičljivega vzroka ne udeležijo decembrske seje, plača 50c v društveno blagajno, je najboljši, da nikdo ne izostane. Za opravičljiv vzrok velja samo delo in bolezen.

Zatorej bratje in sestre, pridite gotovo, da bomo vsaj enkrat na leto vsi skupaj, da ne bode potem nepotrebnih besedi!

Seja se prične točno ob dveh popoldne v navadnih prostorih. Toraj na svidenje!

Val. Repovsh, tanik.

Iz glavnega urada.

ZAPISNIK

jednotine seje, katera se je vršila dne 13. septembra t. l. v navzočnosti celega glavnega in pomožnega odbora, razven br. Šarca, predsednika gl. porotnega odbora.

Br. predsednik otvori sejo in sporoči skupnemu odboru, zakaj se je sklicala današnja seja skupnega odbora S. N. P. J.

Po otvoritvenem govoru predsednika, prečita br. tajnik sporred, kateri naj bi se predložili konvenciji. Spored se po kratki razpravi sprejme z nekaterimi popravki.

Prečita se kopijo lista, katerega je br. tajnik poslal br. Antonu Zevniku, članu društva šte. 39, v katerem ga pozivljajo, da se ima zagovarjati pred odborovo sejo dne 13. septembra t. l. na podlagi obtožnice.

Po prečitjanju obtožnice se izjavi večina glavnih odbornikov, da se ravnava v smislu pravil. Ker br. Zevnik ni navzoč, da bi zamogel dati svoj zagovor, povdarja br. tajnik, da mogoče ni prejel lista, katerega mu je poslal. Zato želi, da se ga ponovno obvesti za bodočo sejo, kar se vzame na znanje.

Predlaga se in sprejme, da se zapisnik konvencije po vsaki končani seji prepiše s pisalnim strojem. V to svrhu se pooblasti tajnik "ovega" pomočnika, da prisostuje konvenciji, prepisuje zapisnik in pomaga tajniku sploh za časa konvencije. Za svoje delo sprejme dnevnic kot drugi odborniki.

Br. tajnik predloži račun nekega advokata, kateri je zastopal jednoto napram nekemu članu, kateri je bil izključen iz jednote radi zastarele bolezni, katero je zamolčal pri vstopu v društvo. Po daljši debati se zaključijo, da se mu nakaže vsota \$25.00 mesto \$50.00, katere zahteva v svojem računu.

Br. Bostič vpraša, kako se bo de izplačala posmrtnina za umrlim bratom Fr. Novakom, ker se glasi njegova polica le na dva otroka in ne na tri. Tretji otrok je bil rojen le trinajst ur pred očetovo smrtjo.

Po obširni debati se zaključijo, da se izplača cela posmrtnina varuhu otrok.

M. Potokar, predsednik.
F. Namors, zapisnikar.

ZAPISNIK

jednotine seje, katera se je vršila dne 15. oktobra v navzočnosti glavnega in pomožnega odbora.

Predložijo se zadeva društva šte. 29. radi br. Jožefa Hočever, kateri je že dalj časa bolan in se nahaja v bolnišnici. Njegova soropna zahteva, da se ji izplača bolniška podpora.

Zadevo pojasnjuje br. tajnik. Dotični član je bolan na umu. Nakazal je bolniško podporo na društvo, ker društvo plačuje zanj bolnišnico. Po temeljiti razpravi se zaključijo, da se društvu sporoči sklep seje.

Predložijo se list g. Mary Kaflove, sestre umrlega brata I. Majerle, člana društva šte. 5, katera prosi, da se izplača nji ostala bolniška podpora, katero je imel še prejeti bivši član za bolezen.

Po obširni debati se zaključijo, da se izplača ostala podpora g. Mary Kaflovi za njeno postrežbo in stroške, katere je imela z njegovo boleznijo.

Predložijo se bolniška nakaznica sestre Mary Lustikove, članice društva šte. 130, katera boleha že delj časa za jetiko in prosi, da se ji nakaže bolniška podpora. Po daljši debati se zaključijo na podlagi zdravniške izjave, da se dobi boljša pojasnila o njeni bolezni od strani društva, ker se glasi izjava zdravnika, da je dotična sestra deloma zmožna za delo.

Predložijo se zadeva društva šte. 11. radi brata Iv. Brodau, kateri je ponesrečil in boleha že več mesecev. Prejel je že vsoto \$247.00. Brat prosi, da naj bi se mu dala odpravnina. Zaključijo se, da ima predložiti zdravniška spričevala na podlagi katerih se lahko napravi definitivni zaključek.

Prošnja br. M. Trstenjaka, člana društva šte. 50, katero želi priobčiti v "Glasilu", za pomoč, ker mu je strela udarila v hišo, se odkloni, ker motiv za prošnjo ne soglaša s pravili.

Na prošnjo br. Fr. Starca, člana društva šte. 94, ki prosi, da naj se mu nakaže še ostala svota \$12.00 bolniške podpore, katero mu je glavna odborova seja odklonila, ker se je nakaznica glasila na svoto \$52.00, se zaključijo, da se ostane pri sklepu pete konvencije, katera je priznala sklep glavnega odbora.

Predložijo se sklep društva šte. 123 radi bol. podpore br. Leo Krausa, kateremu je društvo odvzelo podporo ker je kršil pravila s tem, da je ob času bolezni delal. Na podlagi društva, se potrdi sklep društva.

Br. G. Eshu, članu društva šte. 3. se prizna bolniška podpora za njegovo bolezen za dobo, v kateri se je kot bolnik obnašal v smislu pravil in predpisov. Po poročilu društva je obiskaval salune za časa, ko je bil bolan.

Br. Tom. Jurkovič, članu društva 3. se prizna bolniška podpora za časa njegove bolezni. Poročilo se glasi, da je bil v salunu, ko se je javil bolnim in zopet ko se je javil zdravim. Vzrok zato je iskati v tem, da je društveni tajnik zaposlen v salunu.

Br. Miju Brozoviču se odkloni nadaljna bolniška podpora na podlagi poslanih podatkov. Dotični član je prejel prvič za njegovo bolezen celo podporo; sedaj je pa prejel ponovno že celoletno podporo. Skupaj \$546.00.

Radi br. Franja Šuberta, člana društva šte. 11., kateri se nahaja s potnim listom v stari domovini, kjer je tudi zgubil oko, se zaključijo, da se mu odkloni škodnina.

Br. tajnik sporoča, da je obveštil br. Ant. Zevnika, člana šte. 39, da se udeležijo današnje seje in da svoj zagovor v smislu obtožnice, ker ni bil navzoč na zadnji seji dne 13. septembra. Vzrok temu je bil, da ni sprejel lista.

Ker je br. Zevnik navzoč, prečita br. tajnik obtožnico. Nato se br. Zevnik zagovarja, da ni mislil z besedami, katere je izrazil, napadati glavni odbor ali sploh jednoto. Izjavi tudi, da sploh obžaluje, kar je govoril.

Po daljši debati se zaključijo na zagovor br. Zevnika, da zamore ostati še v nadalje član jednote.

Zaključijo se, da se da tiskati 15.000 pravil, katere razpošlje tiskarna.

Prečitajo se pravila za otročji oddelek, katere se sprejme z dodatkom, da se jih predloži v splošno glasovanje vsem članom in članicam.

Zaključijo se tudi, da se da tiskati 500 hitrih računarjev za razdelitev asesmenta v fonde in se jih pošlje društvim tajnikom in tajnicam.

Po zaključku zadnje konvencije preskrbi jednota društvene bonde: za tajnike \$200.00 in blagajnike po \$400.00.

M. Potokar, predsednik.
F. Namors, zapisnikar.

— Nekaj vojne statistike. Jako zanimivo je v sedanjih vojski vprašanje, koliko patron se potroši v moderni bitki in koliko strelcev je potrebnih, da pade en nasprotnik? Na to vprašanje je odgovoril neki statistik, opiraje se na rezultate opazovanja v posameznih bitkah rusko-japonske vojne. V bitki pri Kinčotestu je bilo na ruski strani 17,500 vojakov, od katerih jih je prišlo v boj 4415. Rusi so razpolagali s 77 obležnimi, enim 203 in enim 152 milimeterskim in 54 poljskimi topovi in 15 mitraljezi. Japonci so imeli 35,600 mož, 198 poljskih topov, 17 topov na bojnih ladjah in 48 mitraljev. Razvoj boja nas ne zanima, pač pa je treba poudariti, da so bili končno potisnjeni Rusi iz svojih dobrih pozicij. Ruske izgube so znašale 100 častnikov in 1375 mož, japonske pa 133 častnikov 4071 vojakov. Na ruski strani je bilo potrošenih 736,185 patronov za puške in mitraljeze, 7780 nabojev za oblegovalne topove in neznano število za poljske topove. Japonci so pa izstrelili: 4 milijone patronov za puške in mitraljeze ter 40,149 nabojev za topove, od tega 3749 granat in 36,000 šrapnelov. Vrh tega so oddali ladijski topovi 6100 strelcev. Da ubijejo enega Ruso, je bilo Japoncem potreba 151 strelcev iz topa ali 3300 iz puške, Rusom pa za enega Japonca 10 in pol strela iz topa ali 214 iz puške. Seveda se ne sme boj "praznega bojnega polja," kot ga lahko nazivamo, niti od daleč primerjati z bojem iz bližine, z bajonetnim bojem.

Anton Zagore, tajnik.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v drž. listinu.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILL.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Martin Potokar, 1625 S Centre Ave., Chicago
Podpredsednik: Jakob Miklavčič, Lock Box 3, Willock, Pa
Tajnik: Ivan Verderbar, 2708 S. Lawndale Ave., Chicago
Telephone Lawndale 4635

Blagajnik: Frank Korčec, 513 E. 152nd St., Cleveland, O.
Zapisnikar: Feliks Namors, 1834 Ashland Ave., Chicago.

NADZORNI ODBOR:

Vincenc Canjkar, 1226 a. Tiffang Ave.
Lavoslav Zevnik, Neustadt Store, LaSalle, Ill.

POROTNI ODBOR:

John Šarc, box 131, Evergreen Alta, Canada.
Valentin Stalick, 302 Pilot Butte Av., Rock Springs, Wyo.
Josip Bricelj, box 342, Conemaugh, Pa.

UREDNIK GLASILA:

Jože Zavertnik, 2821 So. 40th Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. Weisskopf, M. D. 1842 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

Denar je pošiljati naravnost na blagajnika, pritožbe glede nerednega poslovanja na predsednika nadzornega odbora, preporne zadeve pa na predsednika porotnega odbora Ivana Šarca, vse druge uradne stvari na gl. tajnika

Marco Visconti.

Zgodovinski roman. Italijanski
napisal Tommaso Grossi.

„Žena je šla, in župnik, vrnivši se na trg, kjer je bila množica še vedno zbrana okoli sokolarjevega sina, je rekel glasno: „Poslusajte, da bo reč v redu, moramo udariti s kladivcem in sklicati sosednjo, da si izberemo za svojega bojovnika tega dobrega mladenci, ki nam ga je Bog poslal; sicer bi znal potem kaj oporekati sodnik ali odvetnik nasprotnikov, če bi ga mi ne izvolili prav lepo v redu, kajti dobro veste, da ti ljudje imajo več pastij in spletk nego las na glavi.“

Kmalu na to se je prikazal na nekem mostovžu vaški cerkovnik z nekim orodjem — v roki, ki je bilo sestavljeno iz bakrene plošče, pritrjene na desko, in iz dveh kladiv. S tem je začel nabivati, da se na vse strani razlegal silen ropot. To je šlo včasih hitreje, včasih počasneje, po nekem taktu. Tako ropotanje so imenovali udarjenje s kladivcem, in vsakokrat, ko je ljudstvo to slišalo, se je shajalo v zbor.

Ko so se torej zbrali moške, je bil stavljen predlog in dan na glasovanje. Lopo seveda ni imel nijednega nasprotnega glasu, ampak je bil od vseh imenovan za bojovnika Limonte.

Ker je bilo tako preteklo nekaj časa, in pa tudi ker so se bile polastile duhov druge misli, se je bila nekoliko ohladila tista prva jeza in želja po maščevanju; in ljudstvo, ki ni bilo vajeno prelijanju krvi, se je sedaj zgrozilo nad činom, ki je bil že dovršen. Vsakdo se je želel oddaljiti od tega nesrečnega kraja, da bi ga ne videlo toliko priče in da bi mogel v miru in tihozi svoje hiše sam sebi skriti deleženje pri tisti rabuki, o kateri so vsi slutili, da bo morala klicati nad nje veliko gorje. Zato so poparjeni vsi odšli od tam in se poizgubili eden na drugo, in v kratkem času je bilo vse tiho in prazno tam, kjer je bila še malo časa prej taka zmešnjava.

Pelagrua se vendar ni upal ostati v Limonti. Bil je tam kakor na žrjavici. Zato je stekel dol k jezeru, in ko je našel neko ladjico, je koj stopil vanjo s tistimi biriti in hlapei, ki so bili srečno ušli zdvižanemu ljudstvu. Niti ni počakal, da bi prišla za njim žena z otrokom, o kateri je malo prej slišal, da je našla zavetje v grofovskem gradu. Ko je ladjica odrinila od kraja, je še jedenkrat srepo pogledal proti Limonti, in preklinja je prisegel, da se vrne v kratkem z opativimi vojniki maščevanje obhajati.

Toda opat, ko je izvedel te dogodke, se je razsrdil v vrsti nad oskrbnikom. Poslal mu je v Varenno, kamor je bil zbežal, pismo polno psov, in namesto da bi mu obečal, da ga zopet postavi na prejšnje mesto, ga je zagoto-

vil, da se bo moral še kesati radi zanikarnosti, ker se je dal užugati od kopice kmetov in je tako strahotno zapustil vas.

Kar pa zadeva uboge Limontine, pač ni treba povdarjati, da bi bil opat najraje čim prej tim bolje planil nanje ter jih kar strl. A tudi velikaši ne morejo vselej storiti, kar bi zelo radi. V tistih nemirnih časih je imel prelat istodobno v več krajih opraviti, in tako ni mogel brž spraviti vkup toliko vojakov, kolikor jih je bilo treba, da bi kaznoval Limontine. Delal se je torej, kakor da bi nič ne bilo, in čakal, da se najprej razsodi reč v Bellanu. O tem niti dvomil ni, da pojde tam vse njemu po godu in dobi vso oblast čez tiste trmaste gorjane, katere je mislil potem dobro naklestiti, kadar bi se mu pokazala ugodna prilika za to.

Lupo se je podal naravnost v grad grofa Oldrada, kjer je bil rojen in kjer so ga sedaj že težko čakali ne le njegovi roditelji, ampak tudi vsi drugi. Tam so bili namreč že izvedeli, da je došel v Limonto, in so tudi slišali, koliko si je bil prizadel, da bi pomiril razburjeno množico. Marsikdo bi mu bil rad šel naproti, toda grof brž ko je slišal, kaj se je godilo tam gor v vasi, je ukazal zapreti vrata in spustiti železne rešetke, kakor če bi bila nevarnost, da bi napadli grad; in ni bilo mogoče pregovoriti ga, da bi dovolil komu iziti, tudi potem ne, ko je bilo že vse mirno. Nepotreben strah! ker, dasi on ni bil več pri ljudeh tako priljubljen kakor njegovi pradedi, vendar je bilo njegovo ime še zmiraj toliko spoštovano, da bi se ne bil oredrznil nikdo le slabe besede reči niti o njem, niti o nje ovi družini.

V gradu pa je bil sokolarjev sin vsprejet od vseh s takim veseljem, da ni lahko povedati. Preteklo je bilo že pet let, kar ga ni bilo doma. Zato sta si ga oči in mati kar revzemala drug drugemu; in vsi so se obsuli okoli njega, če vpraševali po njegovih dogodljajih ter ga najprijaznejše nagovarjali.

Grof Oldrado je bil srčno vesel, da bi branil njihove pravice, in va še takega, da bi samostanski hrust imel kaj opraviti z njim. A vsak drugi čas bi bil skrbno pazil, da bi ne pokazal tega veselja, kajti to bi ga bilo utegnilo izdati za opetovega nasprotnika, in opat je bil mogočnejša stranka. Sedaj pa so bili postali mogočni tudi Limontini, saj so to dobro pokazali s svojim zadnjim činom. Da, njih mogočnost je bila sedaj za grofa celo bolj očitna, bližja in vspešnejša nego onatova. Njegova narava — je torej silila k temu, da bi se skazal naklonjenega tudi njim, posebno še zato, ker se je bil udal prošnjam svoje soproge in hčere, in je bil sprejel pod svojo streho Pelagruovo ženo in njegovega otroka, vsled česar se ga je bil polotil velik strah, da bi se zna-

li postaviti tisti gorjani proti njemu. Te okoliščine so naklonile Lupotu najljubši sprejem od strani pekdanjega gospoda — toliko ljubeznivih besed in izjav, da je mladenič kar strmel. Najprijazni čitatelj vendar veruje, da so bile vse te grofove izjave prav iskrene; kajti najnovejši strah pred Limontini ga je le branil upliva starejšega strahu pred opatom, kateri bi mu bil sicer vvel brzdati prirojeno sočutje do tega mladeniča, ki mu je bil že poprej drag, a sedaj še mnogo bolj.

Ermelinda, grofova soproga, je bila tačas v neki pritlični dvorani s svojo hčerjo Bice in njeno postrežnico Lauretto. Ta zadnja, ki je bila sokolarjeva hči in torej Lupova sestra, se je bila s celim sreem udala svoji mladi gospodinj, in zato ste jo obe neizrečeno ljubili. Grofica je glasno brala evangelij tiste nedelje. To berilo je bila ona začela, odkar je bila cerkvena prepoved, in torej niso mogle slišati župnikovega razlaganja v cerkvi. Brala je pa v latinskem jeziku, ki so ga tačas razumeli še po vsi Italiji, kakor dandanes toskansko narečje; seveda so nekateri umeli bolje, drugi pa manj, kakor so bili bolj ali slabše vzgojeni in omikani.

Sedele so vse tri pri jedni mizi. Ermelinda je imela kakih štirideset let. Bila je visoke rasti, z njeneva obraza je odsevala dostojna milina. A tisto blede in suho obličje, tiste žalostne oči so kazale, da je morala kedaj že mnogo pretrpeti.

Bice je bila živa materina podoba. Prav tako nežnih potez, prav tako milega izraza v obličju — celo gledala je kakor ona. A pri njej je bilo vse pobaženo s svetom, z smehljajem rosne mladosti, vse oveseljeno s sijajem miru in zadovoljnosti, ki izvirata iz čistega srca, kateremu so še neznane grenkosti življenja.

Ko je Ermelinda končala branje, je rekla dekl: „Pojdj gledat, ali potrebuje kaj tista uboga žena“. Lauretta je šla in se je kmalu vrnila s poročilom, da je njena varovanka preskrbljena z vsem, da jo zahvaljuje in ji prosi od Boga vse dobro, da se je nekoliko onomogla od tistega groznega strahu, ki ga je bila prestala v samostanski hiši, in sedaj ne želi druge milosti, nego da bi jo spravili z njenim otrokom tje, kjer je poiskal zavetje njen mož.

„Ali si ji sporočila moje željo, da naj bi se ustavila tukaj do večera, ker tako bo najbolje zanje, in potem da bom skrbela jaz, da jo spravim v Varenno?“

„Rekla sem ji; rada se je udala ter ni dejala drugega, nego da je v vaših rokah in da bo vedno prosila Boga za vas in za vso vašo obitelj.“

„Uboga žena,“ je dejala Ermelinda, „ona je bila vedno pobožna in blaga, ona bi bila pa vredna boljšega moža, pa kaj se hoče!...“ pri teh besedah je vzdihnila in dodala le še: „Bog se je usmili!“

Tedaj so ženske zaslišale neko lahko trkanje na vrata. V sobo je prišel grof, ki je držal za roko sokolarjevega sina in ga je pokazal soprogi in hčeri rekoč: „Evo, tu je naš Lupó, ki je prišel, da se postavi v boj za pravico ubogih Limontinov.“

Ermelinda in Bice sta vsprejeli mladeniča z dostojno a ob jednem iskreno uljudnostjo. Lauretta pa, ko je ugledala zaželjenega brata, ki ji je bil vedno najdražji in katerega sedaj že tako davno ni videla, ni mogla premagati ljubezni, ki je hipoma vskipela v njej. Tekla mu je naproti in ga je objela okolo vratu ter ga tiščala k sebi dolgo, ne da bi spregovorila niti jedne besedice. Na zadnje, spustivši ga mahoma, je zarudela vsa, dočim je bila poprej prebledela, in smehljaje se nekam sramežljivo in skoraj nejevoljno, je dejala z nenavadnim glasom: „Kako sem neumna, taklo rada te vidim, pa me sili jok!“

Tretje poglavje.

Bil je dan določen za božjo sodbo. Na trgu sv. Jurija v Bellanu je zadrževalo krdelo Crivellovih vojakov množico komaj toliko, da je bilo v sredi nekaj

praznega prostora. Od tam se je razlegal močan ropot kladiv in žag, in vmes glasno vpitje delavcev, ki so naglo končevali ograjo.

Na levi strani tistega, ki bi bil stal na trgu obrnjen proti jezeru, se je dvigla nadvladikov dvorec, dolgo poslopje iz grobo obdelanega kamena, z gotiški mi okni, vsako s tenkim stebrom iz črnega varennskega mramorja na sredi. Na desni in sprednji strani je bilo več hiše, za hrbtom pa cerkev, posvečena sv. Juriju. Cerkev je imela gotiško pročelje z velikim okroglim oknom na sredi. Med oknom in vratni je bil kip cerkvenega patrona na konju sledečega ali borečega se z znanjem. Na straneh sta bili podobni sv. Kristofora z detetom na ramentu in sv. Antona z zvončkom na palici, proizvoda grških umetnikov, kakršnih je bilo tačas veliko na Italijanskem. Ti dve podobi sta bili velikanski in visoki skoro do polovice cerkvenega pročelja. V tistih časih so tako vpočabljali Boga in svetnike, da bi velikost podob značila njih čeznaravno moč.

Cerkvena vrata so bila odprta; notri se je gibal celi roj oboroženih mož v najrazličnejših opravih. Te ljudi je bil zbral Cressone Crivello v največji naglici. Izdal je bil na vsa svoja posestva ter v vse gradove ukaz, naj mu kot grajščaku nemudoma pošljejo toliko vojakov, kolikor so jih bili dolžni. Celo to vojsko je bil spravil vkup, ker se je bila raznesla vest o limontskem uporu. Pričakovati je bilo, da pride do ti teh nemirnežev dvoboj gledat, in ni bilo izključeno, da bi mogli ti spodbujati k nemiru tudi Bellance, kateri so že itak jako nezadovoljno prenašali težki jare.

Da bralec bolje spozna te vkup zbožnane vojake, navedemo tu pogovor, ki sta ga imela v cerkvi neki lovec iz gorske vasice Pagnoni in neki pek iz Mandella, velikega trga na jezerskem obrežju. Lovec je imel na sebi sivo suknjo iz raševine, ki mu je segala skoro do kolen, pod njo pa tesne hlače, dolge do gležnjev; na nogah coklje, zavezane z vrveco in podkovane z dolgimi žrebli, skaterimi morejo gorjani varno hoditi po gorskih pečinah kraj strašnih prepado. Čez ramo je imel privezan neki sodček in lovski rog, na hrbtu pa mu je visel jesenov lok in neke puščice z vrvo vkup zvezane. Pek je nosil jopič iz belega sukna, katerega ozki rokavi so bili zapeti za pestjo z medenimi gumbi. Vrh tega je imel še plašč, zarobljen z medvedjim krznom, a na glavi voglato kapo. V rokah je držal neki zarjaveli meč.

Ta zadnji je opiral ramo na kropilnik in poslušal, kaj so govorili tam okoli. Ko je zagledal loveca, ki je šel mimo njega, ga je potolkjal po rami in mu dejal: „O, Lorenzino, tudi ti si v Bellanu?“

„Da, tudi jaz. Kaj hočeš, tisti prekleti Crivello ne more mirovati, — da bi se mu zalegla traku!“

„Tiho za božjo voljo! kaj ne veš, da je taka kletva po postavi prepovedana in se kaznuje z globo desetih lir?“

„A, pojdi s svojimi postavami! reci jim, naj nas pridejo iskati v naše gore, se bomo videli tam.“

„Pa kako si ti prišel semkaj?“ je vprašal nadalje pek. „Saj nimaš niti hiše! Ali si nemara namesto koga drugega tu?“

„Da, namesto našega župnika. On ima nekaj zemljišča; a od tega mora plačevati desetino in poslati, kadar zahteva nadvladika, štiri dni v letu kakega moža v vojaško službo. Odkar se je pa nadvladika uganil, neče nikdo v vasi služiti tem izobčenim hudobcem. Crivello kolne in se pridrušuje za odzame duhovniku planino, da mu stori to in ono. Zato si siromak na vse načine prizadeva, da bi zadostil, prosi sedaj tega sedaj unega, kakor more. Takrat se je meni priporočil. Pomislil sem: divjih koz ni, medvedov tudi ne, kaj bi delal doma? Mari grem in bom videl ta dvoboj, ko že tolika časa ni bilo kaj takega, — in tako sem prišel.“

(Dalje prihod)

Zmes.

Nov oklep za vojake. — Belgrajski listi poročajo, da so v Belgradu preiskusili vojaški oklep, ki ga je ponudila Srbiji francoska tvrdka Schneider. Oklep je napravljen iz posebnega jekla in na obeh straneh prevlečen z neko tkanino. Napravljen je tako, da varuje prsni koš in želodec, poseben kos pa krije trebuh. Uporabi se tudi lahko kot naslonjalo za puško, ako vojak leže strelja. Rezultat preizkušnje, ki jo je vodil pooblaščenec vojnega ministrstva artij. tehn. podpolkovnik Djurić, je bil naslednji: Iz daljave 250 metrov je krogla iz srbske moderne brzostrelne puške napravila v oklepu mehurju podobno vdolbino, 3 do 4 mm globoko; prebila pa oklepa no. Krogla iz modernega ruskega revolverja se je iz daljave 5 m zasadila v oklep in v njem ostala. Oklep (prsni kos) tehtal 3enčetr kg, trebušni kos pa tričetr kg, skupaj tedaj 4 kg. Cena posameznemu kosu 40 dinarov, trebušnemu 5 dinarov. Turčija je pri Schneiderju naročila 100.000 teh oklepov, ki jih pa sedaj noče izročiti, marveč jih ponuja Srbiji in Belgariji.

Bogatstvo Rothschildov znaša po poročilu pariškega lista „Les Anales“ približno dve milijardi dolarjev. Ako bi se to premoženje obrestovalo le po 4%, bi prinašalo na leto 80 milijonov dolarjev obresti. Obrestuje se pa seveda veliko višje. Premoženje je razdeljeno na več Rothschildovih družin — spočetka na 5 bratov v Frankobrodu —, ki se ženijsko samo med seboj, da noben del premoženja ne pride v druge roke. Rothschildi so najmočnejša trgovska tvrdka na svetu. Na Anglskem imajo velikanske predilnice, na Nemškem in v Avstriji so lastniki številnih premoženj, v katerih se vsako leto izkoplje na milijone ton premoga. V Braziliji imajo velikanske gozdove, kjer se zanje prideluje kavčuk, v Perziji največje tovarne na svetu za preproge, na Španskem številne rudnike za svinco in cink. V lesni trgovini Sibirije imajo Rothschildi prvo besedo, v južni Afriki so lastniki mnogih zlatih rudnikov in v Avstraliji so gospodarji celih mest. V Evropi imajo po vseh glavnih mestih na tisoče hiš — itd. brez konca in kraja. Rothschildi so štirikrat bolj bogati nego Rockefeller in desetkrat bolj nego Astor.

— Ljudsko klanje prinaša visoke dobičke. Pri Čataldži leži ob potu na tisoče mrtvih. Vsak dan izdihne tamkaj okoli 5000 mož. „Kamor pogledam“, piše major Zwenger, „povsod črni obrazi, otrple roke, dvizajoče proti nebu, kakor bi obtoževale.“ In Louis

Berand piše: „Predvsem moram priznati, da je ta vojna vse strahotnejša, kakor se splošno misli. Vsakdo razume, da je bolgarska vlada prepovedala žurnalistom pisati o izgubah bolgarske armade: neizmerne so. Pomožne sile Bolgarske so že skoraj izčrpane. Prišli so že do zadnjih razredov. Le še starčki prihite, ko pokliče domovina.“ Pri Bitolju je danes 17.000 Turkov grozno pohabljenih. Kaj vse to? V ponedeljek je bilo v Essenu generalno zborovanje Kruppove akcijske družbe. Njen letni zaključek 1911—1912 daje odgovor. Krvavo leto je bilo za njo plodonosno. S prebitkom \$12.000.000 zaključuje tvrdka to leto. In dividende so povišali od deset na dvanajst procentov. Istočasno poročajo, da je zvišal francoski kralj topov. Schneider v Creuzot, dividendo od 15 na 16 procentov. Ljudsko klanje prinaša torej imenitne dobičke. Čemu še odlašamo torej imenitne dobičke, čemu še odlašamo mobilizacijo? Zakaj že ne besnimo od navdušenja, zakaj ne hitimo, da bi nas postrelili, da bodo dividende zopet narasle? Moritev pospešuje razvoj industrije. Na noge, patriotje, kri in življenje za Kruppa in Schneiderja!

Prikrivanje resnice turškemu sultanu. — Sultan ne ve prav nič o kritičnem položaju svoje države. Vsa prizadevanja mladoturkov razložiti vladarju resnični položaj in izposlovati odstranitev nezmognih armadnih voditeljev, se izjalove ob čuječnosti velikega vezirja Kiamil paše. Sultan je povedal v pogovoru z bivšim ministrom za notranje zadeve Hajda Adilom in bivšim šejhom Kjazimom, da mu je Kiamil paša zatrdil, ko je podpisal sultan irade za mirovna pogajanja, da ne bo Turčija izgubila niti pedi zemlje. Mladoturški voditelji so se seveda silno začudili sultanovi nevednosti in so ga opozorili na Tripolitanijsko. Nato pa je odgovoril sultan, da je ostala Tripolitanijska vendar v popolni turški oblasti. Hajda in Kjazim sta bila seveda še bolj osupla in sta začudeno vprašala sultana, ako ne sprejema važnih poročil iz evropskega časopisja, ki bi mu odprlo oči. Razjarjen je odgovoril sultan, da ne upošteva inozemskega časopisja, ker je itak podkupljeno.

Listnica uredništva.

Cleveland, O. Dopise radi konzumnega društva priobčimo v prihodnji izdaji. Ob tej priliki bo izšel tudi članek. Pozdrav!

Jenny Lind, Ark. Vaš dopis prihodnjič. Pozdrav.

Taft, Ill. Tudi vaš dopis izide prihodnjič. Pozdrav!

Indianapolis, Ind. Dopis prihodnjič. Pozdrav!

Yale, Kans. Tudi vaš dopis priobčimo prihodnjič. Pozdrav!

POZOR! SLOVENC V CHICAGI! POZOR!
ZABAVO IN VESELICO ŠALJIVO BURKO
priredil
Sokolice, Slov. delav. društ. Sokol v Chicagi
V TOREK DNE 31. DECEMBRA 1912
V KRKOVEČEVI DVORANI
na vogalu BLUE ISLAND AV. in 19. ceste.
Ženske v spremstvu moških so proste vstopnine. K mnogobrojni vdeležbi vabi
Vstopnina: 15 centov. ODBOR.

SLOVENC V CHICAGI POZOR!
Vabilo k dramatičnim predstavam

„Planinska deklica“ „Tri sestre“ in „V ječi“

ki jih vzpirizi

Slov. Mlad. Sam. Podp. Društvo „Danica“

V nedeljo, dne 22. decembra t. l.

v Narodni Dvorani
vokal Centre Ave. in 18. ceste

Ustoppnina 50c, 35. za otroke 20c. Med igrimi bode godba in petje.

Igralo se bode dvakrat, namreč prikrat ob 2 uri pop. in drugič ob 8 uri zvečer.

ROJAKI!—Uljudno vabimo, da se teh predstav udeležite, ker bo vsaki dobil mnogo duševnega užitka. Za vso potrebo bode skrbel ODBOR.

Kenilworth.

Roman. Spisal Walter Scot.

Poslovenil J. Z.

— Janeta, prav imaš, — je rekla lepa grofica in se je ogledovala v velikem zrcalu, kakersnega se ni videla nikdar. — Prav imaš, Janeta! Podobna sem bolj vlekariji kakor grofici, s temi vzhičenimi lici in zmedenimi, rjavimi lasmi! Tudi predprsnik je zmečkan. Janeta stopi bliže! Urvanaj kodre in zveži predprsnik s šipkami.

Grofica se je vlegla na mavriško blazino v družabni sobi in je bolj poslušala svoje misli, kot govorice svoje sobarice.

V tem položaju, ki je bil združen s pričakovani v mirom v potezah, je imela tako priazen in izrazovit obraz, da ni bilo moč govoriti enakega. Biseri nakit preko njenih rjavih las ni v blišču nadkrilil njenih orehov rjavih oči, katere so senčile dolge obrvi. Rdečica veselja in tožega pričakovanja je pokrivala lepi obraz, kateri je bil navadno prebled.

— Janeta, dosti je, — je rekla mali sobarici, ki se je trudila z njenim lišpom. — Je že dobro! Sprejeti moram tvojega očeta, predno pride tvoj gospod, pa tudi mojstra Varneja, katerega čisla moj gospod... Povedala bi pa lahko stvari, da bi kmalu prišel v nemilost.

— Dobra dama ne storite tega, — je vskliknila Janeta. — Prepustite ga Bogu, ki zna kaznovati zlobneže. Ne križajte pota Varneja, ker nima nikdo sreče, ki se njemu zoperstavi.

— Mala Janeta, kje si to izvedla? Zakaj naj bi bila prijateljica tega nizkega človeka, ko sem soproga njegovega gospoda in gospodarja?

— Gospa, vi gotovo vse boljše razumete kot jaz... Ali čula sem svojega očeta, da bi rajše šel pred sestradanega volka, kakor da bi prekrižal Varneju njegove načrte. Dostikrat me je svaril pred njim.

— Tvoj oče je govoril resnico, kar se tiče tebe, — je odgovorila dama. — On hoče tebi dobro. Škoda je, da sta njegovo obnašanje in obraz odurna in ne soglašata z njegovimi mislimi... ki bi morale biti dobre in poštene.

— Ne dvomite, da misli mojega očeta niso dobre in poštene, dasiravno njegova zunanost ni priključljiva! — je vzkliknilo dekle.

— Janeta, nočem dvomiti o tem... že radi tebe; ali on ima obraz, pred katerim se ljudje navadno tresejo. Otrok, verjani, da želim tvojemu očetu dobro, ker si njegova hči. Ah, — je vzdihnila žalostno, — pravijo, da je moj oče bolan in užalosten radi mene... Ali kmalu ga bom tolažila... Novica o moji sreči in mojem povznanju ga bo kmalu pomladila. Potolažila ga bom, — je pristavila hitro, brisajoča si oči, — vendar se moram pa tudi sama ojačati... Moj gospod me ne sme videti žalostne, ako ima čas, da svojo puščavico obišče po tako dolgem času. Janeta bodi vesela... večer se bliža... moj gospod mora kmalu priti... Pokličite tvojega očeta in Varneja... nobenega ne črtim, dasiravno imam vzroke, da bi bila lahko nezadovoljna z obema. Ako ju bom kdaj tožila grofu, bodeta to sama zakrivila... Janeta, pokličite ju!

Nekaj minut kasneje je vstopil Varnej kot pravi dvorjan. Na njegovem čelu ni bilo nobenega oblačka. Naučil se je skrivati svoja čustva pod plaščem zunanje uljudnosti, da je lahko poizvedel za čustva drugih. Tone Foster mu je sledil. Njegova naravna sirovost je bila še tem vidnejša, ker se je trudil, da bi prikriji svoj strah, s katerim je zdaj gledal njo, nad katero je do sedaj izvajal silo, ki je sedaj vsled ljubezni svojega soproga in njegovega gospodarja stala v veličastni krasoti nred njim.

Neroden poklon, katerega je izvršil pred njo, je bil podoben poklonu hudodelca pred sodnikom, ki prizna svojo krivdo in začno prosi milosti.

Grofica je pozdravila Varneja z dozdevno ljubkostjo, ki je bila

podobna popolni odpustitvi vsega, kar je grešil proti nji. Vstala je in stopila dva koraka proti njemu:

— Mojster Varnej! Danes zjutraj ste mi sporočili tako dobrodošlo vest, da mislim, da sem zamenjala vsled veselja po naročilu mojega soproga sprejeti vas s častmi. Varnej, tu je moje roka v znamenje miru.

— Nevreden sem, da bi se dotaknil vaše roke — je rekel Varnej in se spustil na kolena, — k večjemu, da se dotaknem kot podložnik knežje roke.

Dotaknil se je nežnih, vitkih in z dragulji preobloženih prstov z ustnicami. Potem je vstal in jo je hotel odvesti k časnemu se dežu, ko je ona nakrat spregovorila.

— Ne, mojster Varnej! Tjekaj se bom vsedla dokler me ne bo vodil moj soprog. Za trenotek sem le preoblečena grofica in nočem nobenih časti, dokler me ne pooblasti v to oni, ki me je napravil grofica.

— Gospa, — je prišel Foster. — Upam, da nisem prišel pri vas v nemilost, ako sem spolnil ukaze svojega gospodarja... jaz, pač menim radi zapiranja... Zvršil sem le svojo dolžnost.

— V takom trenutku, mojster Foster — je podgovorila grofica, — ne morem družega kot oprostiti točno spojinjevanje dolžnosti, ki me je zadržavalo od teh krasnih ob, dokler niso bile bogato opremljene.

— Da, gospa, šteti je bilo treba marsikateri zlat, — je rekel Foster. — Da se še več ne zapravi, bom pustil v družinski mojstra Varneja. Janeta, poidi z menoj, — je da pogledaš, ako je vse v redu.

— Moister Foster. Vaša hči bo ostala tukaj, — je dejala Ami. — (Nadaljevanje.)

O lomki iz zgodovine Zdr. držav.

Po raznih virih sestavil J. Z.

Ta osvojitev je bila kratke slave. 'Zapadna indijanska družba' je dobila tajno obvestilo, da so Švedi izvršili nasilstvo. Družba je dala Stuyvesantu nalog, da spodi Švede iz forte in podvrže deželo Delevar-Indijancev. V septembru 1655 so izvršili nalog družbe. Stari guvernir je zapovedoval četi, ki je štela šest sto mož in je bila enaka po številu vsem prebivalec v Novi Švediji. S to četo je odjadril v delavarski zaliv. Švedi so se zoperstavili z vso silo. Ali njih položaj je bil skrajno obupen. Po kratki dobi je bila kolonija prisiljena podvreči se in priznati Holandece kot zmagovalce. Zajeli so guvernirja Risinga, s katerim so ravnali lepo. Večinoma so vsi naselniki priznali vrhovno oblast Nove Nizozemske. Le nekateri, ki se niso hoteli podvreči Holandeem, so se preselili v Maryland in Virginijo. Po osemnajstih letih ni bilo več male švedske države v Ameriki.

Mejtem, ko je guvernir Stuyvesant bil na ekspediciji proti Švedom, so lakomni trgovci z raznimi goljufijami izvali Algonkvini Indijance. Indijanci so smatrali priliko za ugodno, da poženejo befokožee v morje. Odločili so se, da naskočijo Novi Amsterdam. Zbrali so brodogve, ki je štelo štiri in šestdeset majhnih indijanskih čolnov. Iz teh čolnov so pošiljali pšice proti mestu, ki niso napravile najmanjše škode. Ko so Indijanci spoznali, da jim napadi ne prinesejo najmanjšega vspeha, so se umaknili na suho, kjer so napadali posamezne naselbine. Ko se je guvernir Stuyvesant vrnil s svojo četo, so glavarji z Holandej kmalu sklenili mir. Izmenjali in odkupili so jetnike in vojni je bilo konec.

Osem let je vladal najlepši mir. Ali trgovci, ki so ob vsaki priliki opijanjili Indijance, da so jih tem ložje oškubili in odrli pri kupčiji, niso s svojim peklenkim delom mirovali, dokler niso leta 1663 zoper prisilili Indijancev v okraju Ulster, da so izkopali bojno sekuro in napadli naselbino Esopus, zdaj Kingston, pobili in odvedli s seboj pet in šestdeset prebivalec. Indijanci so se po tem napadu umaknili v gost les in so mislili, da so na varnem. Ali

holandski vojaki so jim sledili v šmo, požgali njih sela in vabili vsakega moškega, ki jim je prišel v pest. Ko je prišla prihajati zima, so Indijanci prosili za mir. V decembru se je sklenilo premirje, kateremu mu je sledil stalen mir v maju.

Governirju Stuyvesantu so največje predglavice "podvrženi" Švedi. Švedska kraljica in njeni ministri v Stockholmu so se posvetovali, kako bi zopet osvojili švedsko kolonijo. Še bolj nevaren nasprotnik je bil lord Baltimore v Marylandu, ki je po angleški pravomoči imel pravico do ozemlja med zalivoma Chesapeake in Delaware. Berkely iz Virginije je trdil, da del Nove Švedije spada pod njegovo upravo. Naselniki iz Connecticuta so silili proti zapadu in so kupovali lastninske pravice od Indijancev ob zapadni meji. Iz Massachusettsa so se naseljevali naselniki proti forti Orange. Viteški Stuyvesant je vsled tega prodiranja vprašal pooblaščenca, države Connecticut, kje je vendar meja Nove Nizozemske. Pooblaščenec so mirno odgovorili, da ne vedo.

Domača nesloga je spravila guvernirja v zadrego. Več let so lahko Holandej opazovali rast angleških naselbin. Boston je postal večji kot Novi Amsterdam. Solstvo v Connecticutu in Massachusettsu je napredovalo: akademija na otoku Manhattan je pa po dveh letih propadla. V Novem Amsterdamu so pobirali visok davek za podporo siromakov; v novoangleških naselbinah ni bilo revežev. O svobodi in pravici so razpravljali v vseh angleških naselbinah, za holandske trgovce in farmarje pa take besede niso imele nobenega pomena, ker se sploh ni govorilo o njih. Ljudstvo v Novi Nizozemski je postalo ljubosumno na svoje mogočne sode in je pripisovalo nazadovanje naselbine ozkoscenosti "Zapadne indijske družbe".

Take so bile razmere, ko je napočilo leto 1664. Med Anglijo in Holandsko je vladal mir. Noben narod ni imel vzroka, da bi napadel družega. Dne 12. marca je dobil jorški vojvoda od Karela II. obsežno pravomoči za ameriške kolonije. Yorški vojvoda se je na podlagi te pravomoči odločil, da zasede vse naselbine, ki so bile holandske. Oborožil je močno brodogve, ki je odjadralo pod poveljstvom Riharda Nicollsa proti Ameriki. V juliju je brodogve prišlo pred Boston, od koder je nadaljevalo svojo pot proti Novemu Amsterdamu. Dne 28. avgusta je brodogve jadrlo mimo Narrowsa in se zasedrlo v zalivu Gravesend. Angleži so se utaborili pri Brooklynu Ferry in še predno so se Holandej zavedali, zakaj gre, so Angleži osvojili Long Island.

Governir Stuyvesant je šel s svojimi uradniki k angleškemu zapovedniku in ga vprašal, kaj to pomeni. Nicolls je odgovoril, da zahteva priznanje vrhovne angleške oblasti s strani Nove Nizozemske. Oni, ki se bodo podvržili bodo vzivali vse pravice angleških podanikov, druge pa čakajo krogle iz topov.

Governir je takaj sklical vse svetovalec na skupno sejo, na kateri je govoril, da je sramota, ako se podvržejo Angliji brez boja. Ali govoril je gluhim. Holandski trgovci so menili, da je boljše, ako priznajo angleško vrhovno gospodstvo. Stari guvernir je skušal še enkrat pregovoriti svetovalec, da bi se Angležem postavili v bran. Ali nekdo mu je odgovoril, da "Zapadna indijska družba" ni toliko vredna, da bi se bojevali zanj.

Stuyvesant je potem odgovoril raztrgal na kosce ponudbo Nicollsa. Bilo je vse zaman. Stari guvernir je bil prisiljen podpisati kapitulacijo.

Dne 8. septembra 1664 je prenehala eksistirati Nova Nizozemska. Nad mestom je zaplapolala angleška zastava in Novi Amsterdam so prekrstili v New (novi) York. Dne 24. je kapitulirala forta Orange, ki nosi sedaj ime Albany. Dne 1. oktobra so bile podvržene vse holandske in švedske naselbine. Vrhovno gospodstvo Anglije v Ameriki je bilo ustanovljeno. Ozemlje ob obrežju, ki se je razprostiralo od severovzhodnega nosa Main do južne meje Georgije, je bilo pod Anglijo.

(Dalje prihodnjič.)

Vesti iz domovine.

LJUBLJANA IN KRANJSKO.

— "Inženir" Exner obsojen. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem se je vršila zanimiva obravnava proti vlomilec pri Čvančari in pri Bonaču v Šelenburgovi ulici v Ljubljani. Oba vloma sta bila skrajno predrzna, izvršena z vso rafiniranostjo v centru mesta, takorekoč pred nosom policijskih straž. V obeh slučajih so vlomilci čutili, v obeh slučajih so obsedli in oblegli stražarji sosedni hiši, toda zaman so čakali, čutil jih je tudi vlomilec in se previdno splazil, preskočil več dvorišnih zidov končno v klet neke hiše v Bethovnovi ulici, od koder je pobegnil. Dolgo so ugibali, kdo bi bil vlomilec, vpregli so v zasledovanje tudi ljubljanskega policijskega psa "Hekse". Toda vse je bilo zaman, in da se ni vlomilec sam izdal vsled neprevidnosti, bi se morda še danes smejal ljubljanski policiji. Bilo je pri Bonaču. Vlomilec je bil v prostorih trgovine in čuvaj družstva za zaklepanje vežnih vrat in nočno stražo je dobil od prilike obhoda v hiši sami na hodniku pelerino in v neki zavoji, ki jih rabijo v trgovinah, zavito vlomilno orožje. Stražnik je moral naprej, obvestil pa je o tem mestnega stražnika, čes da je bržkone v trgovini vlomilec. Policija je hišo zadržala, toda zaman, tat je ušel po že preje označeni poti. Na ovitku, ki so ga našli v Bonačevi hiši so bile razne številke in vsled opozoritve Fr. Bonača ml., tovarnarja v Ljubljani so začeli iskati trgovino, ki je izdala ta zavitek. Pri Hamanu je bil zavitek izdan in sicer za opravo perila inž. Exnerja. Moža so aretirali, uvedli pri njem hišno preiskavo, in krivdalo je bila dognana, zagonetne vlo-me, je pojasnil false inženir sam, ki je vse dovršil. Mož je še mlad, komaj polnoleten, je dovršil realko, opustil vsled bolezni nadaljne študije in stopil v službo tvrdke za poljedelske stroje Havlik v Pragi. Kot provizijski zastopnik te tvrdke je prišel v Ljubljano, kjer se je etabliiral kot inženir Exner. Tehnična prodana pisarna za kmetijstvo, trgovino in obrt, zaloga avtomobilov itd. Mož je jako družaben, inteligenten in priključen in si je znal pridobiti zaupanje v Ljubljani. Bil je tudi vnet in dober športman. Vse je bilo lepo in dobro, samo denarja mu je majnkalo in to ga je dovedlo do predrznih vlovov. S svojimi vlemi in tatvinami, ki so povzročile v mestu veliko zanimanja in mnogo govoric, mož sicer ni veliko oskodoval trgovce. Polomil je nekaj v trgovinah, odnesel nekaj blaga, katerega so trgovci večinoma dobili nazaj in ukradel nekaj denarja, katerega je mož seveda porabil. Exner prizna vse, in pravi, da je dovedla do teh neprimišljenih činov lahkomišelnost in stremljenje, da ostane v Ljubljani na istem družabnem stališču, ki ga je dosegel. Senat, kateremu je predsedoval Veldernjak ga je na predlog držav. pravdnika dr. Pajnič priznal krivlivo hudodelstva vroma in tatvine in ga obsodil na 7 mesecev težke ječe. Od kazni se mu odračuni 53dnevni preiskovalni zapor.

— Umor. 21letni kajzarjev sin Ivan Cajhen in tovarniški delavec Lovro Tomažič sta popivala s svojimi tovariši v Šventnerjevi gostilni za ljubanskim pokopališčem nasproti moščanske šole. Okrog 7. zvečer so vsi zapustili gostilno in se napotili domov. Med potjo pa je nastal iz neznanega vzroka prepri med Cajhnom in Tomažičem. Oba sta se začela obdelovati s pestmi. Naenkrat pa je potegnil Cajhen iz žepa nož in sunil z njim Tomažiča naravnost v sree. Kakor da se ne bi nič zgodilo, je šel potem groznem dejanju Cajhen mirno naprej. Tomažič je napravil še nekaj korakov, nato pa je padel na tla, kjer je kmalu umrl, vsled notranjega izkrvavljenja. Cajhna je orožništvo prišlo ob enajstih ponoči in ga izročilo deželnemu sodišču.

— Najden uplajenec. V Gradski nad Kolezijo so našli pleskarskega pomočnika Ivana Rožiča. Navedenec si je sčel obleko ter jo položil na bregu, potem pa šel nag v vodo. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— Smrtna nezgoda na lovu. Dne 24. m. m. popoldne ob dveh

je šel podzakupnik loškopotoškega lova gospod Anton Kordiš, trgovec in posestnik v Travniku s par gonjaki na lov. Pri gonji mu je priletela na strel lisica. Gospod Kordiš je imel puško dvocevko. Ustrelil je na lisico in jo tudi zadel, a ker je vendar poskusila bežati je g. Kordiš obrnil puško in s kopitom udaril po lisici. Tedaj pa se je sprožila druga cev in je zadel g. Kordiša tako nesrečno, da je na mestu obležal mrtev.

— Pazite na otroke! Na Poljanski cesti v Ljubljani se je zgodila malemu otroku velika nesreča. Okolo 8 let stari deček Boris Armič je padel iz II. nadstropja z okna na tla ter se nevarno poškodoval. Odvedli so ga z rešilnim vozom v bolnišnico. Deček je sedel na oknu, se naslonil na zaprto oknice, ki se je odprlo, in fantek je strmoglavil na tla dvorišča.

— Zapri so na Jesenicah tovarniškega delavca Simna Pogačarja iz Radovine, ker se je pregrešil zoper § 128. k. z.

— Mrtvega so našli v hribu med Tehovcem in Trnovcem v občini Sora starega apnarja Janeza Riharja, pristojnega v Polhov Gradec. Mož je zbolel na Tehovcu, odkoder se je podal v Dolino Ločnico. Potomna je umrl. Tako umirajo proletarji.

— Mlad zaigalec. Janez Dermastja in Janez Jeras iz Šmartna pod Šmarno goro sta se peljala proti Vikarču. Pri kozoleh, napolnjenem s senom in slamo, ki je last Vinka Majdiča iz Kranja in ki stoji na samoti, sta zapazila gost dim. Hitela sta tje in posrečilo se jima je, da sta udušila ogenj. Videla sta tudi dečka, ki je hitro zbežal od kozoleca. Zaigalec je dvanajstletni učenec Anton Knapč iz Vikeč. Rekel je, da je zato zažgal, ker bi bil rad videl, kako bo kozolec gorel.

— Slabe gospodarske razmere. Letos je pri ljubljanskem sodišču okroglo 6000 eksekucij, med tem ko jih je lani bilo kakih 3000.

Beriči imajo čim dalje več dela, ljudstvo pa manj dela.

— Koroška Bela. V gostilni pri Hkaven na Javorniku se je vršil prav dobro obiskan škod članov "Konzumnega društva za Ljubljano in okolico" (okrožje Koroška Bela). Ravnatelj sodr. Anton Kristan je poročal o delovanju v letu 1911—12 ter se posebej o razvoju delavske konzumne prodajalne. Med člane se je razdelil združni koledar in tiskano letno poročilo društva. Prodajalna je bila otvorena 5. junija t. l., zbudila je silno konkurencio od strani trgovcev in kramarjev, vkljub temu pa od meseca do meseca napreduje. Po shodu, na katerem je tudi Cugvitz iz Save z vnetimi besedami bodril na združno delo, jih je zopet nekaj na novo pristopilo. Gospodarska organizacija prav vro napreduje med slovenski delavci v domovini.

TRST.

— Žensko gibanje. Ženska organizacija v Trstu, ki je bila ustanovljena komaj pred letom, sme z veseljem konstatirati lepe uspehe svojega dosedanjega delovanja. Pičlo število zavednih žena je dalo življenje močni, vedno napredujoči organizaciji. Agitacijsko delo je obrodilo bogate sadove. Danes šteje organizacija veliko število vnetih članic, ki bodo s svojim delovanjem v prid delavski stvari privedle organizacijo do še večjega razvoja. Odbor organizacije namerava prirediti v kratkem razne sestanke v Trstu in po okolici. Sestanki bodo imeli izobrazevalen namen; skušalo se bo ustanoviti tam, kjer so dani pogoji, podružnice ženske organizacije. Poleg tega se bodo priredila tudi predavanja o ženskem vprašanju in gibanju. Izvršilo se bo torej mnogo lepega in koristnega dela, kar spričuje o neumornem agitacijskem delu zavednih slovenskih delavcev v Trstu.

— Tepež zaradi vojne. Zaradi vprašanja o stališču, ki naj ga zavzame Avstrija in Italija glede na balkansko vojno, sta se pošteno stepla delavca Dominik Calderan in Peter Kolobič. Kolobič je sunil Calderana dvakrat z nožem v hrbet. Obe rani sta hudi, ena celo nevarna, ker so ranjena tudi pljuča. Calderan je sedaj v bolnišnici. Kolobič pa je bil aretiran in se nahaja v zaporu. Kakor kaže, zbujajo vojna izredno blaga čustva, ki iz človeka napravijo navadno zver.

— Zoper vojno. V Trstu se je vršila demonstracija slovenskih delavcev, ki so v velikem številu korakali po tržških ulicah počel delavske pesmi in vzklikajoč zoper vojno: "Dol z vojno!" "Živela internacionala!" Interveni-rala je policija, ki je s svojim kaznim postopanjem še bolj razdražila množico. Prišel se je lov po ulicah za demonstranti, ki so se potem zopet zbirali v skupino in nadaljevali demonstracijo. Aretiranih je bil več oseb. Da je občinstvo simpatiziralo z demonstranti, ni treba posebno poudarjati. Zlasti je postala demonstracija živahna okoli kavarne "Union".

ŠTAJERSKO.

— Šoštanj. Nakrat so zazvonili zvonovi, oznanjujoč ogenj. Velike in goste plasti dima, ki so dvigale nad Lampretovo tovarno za mizarske izdelke, so pokazale, kje gori. In kmalu je bila tovarna v žarečem plamenu. Ker je bila tovarna polna brzogorilne tvarine, se je plamen v kratkem času hudo razprostrl. Prišli sta sicer takoj na pomoč požarni brambi iz Šoštanja in Družmirja, toda njuno delovanje je zelo ovinilo pomanjkanje vode, ker so bili sednji vodnjaki kmalu izpraznjeni. K sreči takrat ni bilo vetra, ker bi sicer sosednja poslopja bila v največji nevarnosti. Škoda, ki jo trpi Lampret, je tem večja, ker je imel veliko gotovih izdelkov, pripravljenih za odposiljanje; sedaj so postali plen plamena. Tovarna je zavarovana, toda zavarovalna svota ne bo dosegla škode. Kako je požar nastal, se ne ve.

— Ker so sina poklicali k vojakom. Iz Ljubnega poročajo, da je ondi škof v Muro 60 let stari delavec Franc Kos, ker je bil njegov sin nenađoma vpoklican v vojake. Sin je bila edina opora očetu. Posrečilo se je obupanega moža rešiti iz valov. Tak je blagoslov militarizma.

— Prijet morilec. V Tangi v nemški vzhodni Afriki so 16. t. m. ujeli nekoga Karla Kienreicha, ki je na sumu, da je izvršil roparski umor na živinskem trgovcu Morthu pri Predingu. Baje imajo proti Kienreichu mnogo obremenilnega materiala.

— Obsojen mesar. V Ptujju so obsodili mesarja Weissensteina, ker je 19. t. m. prodal pljuča, jeta in glavo nekoga goveda, ki je bilo tuberkulozno. Gospodje mesarji v domovini se prav nič ne ločijo od nekaterih ameriških mesarskih kraljev, kedar gre za profit.

KOROŠKO.

— Iz ječe deželnoobrambne vojašnice v Celovcu je pobegnil vlomilec in vojaški begun Schneider, katerega so še le pred nekaj dnevi aretirali, ko je poskušal vlomiti v trgovino z zlatino Mailenger. Schneiderje so tam internirali, da ga izroče garnizijskemu sodišču. Jutrik je vlomil čez mrežo na oknu, skočil na dvorišče, splezal čez precej visok zid in pobegnil. Schneider je doma na Duvaju in je letos julija meseca pobegnil iz garnizijskega zapora v Brnu.

GORIŠKO.

— Konflikt na italijansko-avstrijski meji. V okrajnem glavarstvu Gradišče pri obmejni vasi Mišček je ustrelil laški obmejni stražnik-vojak brez vsakega povoda na nekoga kmeta domačina, ki je delal na svoji njivi. Strel je k sreči zgrešil svoj cilj in krogla je udarila blizu kmeta v neko skalnato steno. Vojak je po strelni izginil, kmet pa je bežal prestrašen v vas. Bil je uverjen, da so vpadli Italijani na avstrijsko ozemlje. Oblasti so uvedle strogo preiskavo in ovadile zadevo, ki zna imeti neljubne posledice, tudi italijanskim oblastim.

VSEM BRATOM TAJNIKOM IN SESTRAM TAJNICAM.

Prosimo vse brate tajnike in sestre tajnice, da novoizvoljene uradnike(ice) naznaniijo gl. tajniku do novega leta. V prvi izdaji prihodnjega leta bomo objavili novi društveni imenik.

IZ GLAVNEGA URADA

SPREMENBE

pri krajevnih društvih meseca novembra 1912.

Slavija, šte. 1. Zopet sprejeti: Vine Kubiček, c. 12382, Joseph Bliš, c. 934, John Čerčan, c. 5352, Anton Pengal, c. 886, Joseph Krašovec, c. 13886. Prvi mesec suspendovan: Frank Volk, c. 4441. Drugi mesec suspendovan: Blaž Kaučič, c. 2131, Jogo Spacaj, c. 11466. Izobčeni: John Sadravatz, c. 13110, Anton Sadravatz, c. 3699, Joseph Sadravatz, c. 13700. Novo pristopli: John Težak, c. 14543.

Bratstvo, šte. 4. Zopet sprejeti: John Srama, c. 4308, Vladislav Rogožinski, c. 5861, Ceslava Matuška, c. 5981, Gotlieb Rila, c. 6208, Stani Nenza, c. 6211, Joseph Matuška, c. 6707, John Korček, c. 8823, Joseph Sajer, c. 8838, Joseph Gerzeti, c. 9179. Prvi mesec suspendovan: John Bogajevski, c. 960, Anton Bogojevski, c. 1437, Anton Rogožinski, c. 5694, John Figas, c. 12234, Štefan Blaška, c. 10192. Drugi mesec suspendovan: Frank Bataizak, c. 191.

Naprej, šte. 5. Zopet sprejeti: Aug. Kužnik, c. 414, Lovrene Wehovec, c. 3527, Frank Vidmar, c. 4231, Valentin Poje, c. 8851, Joseph Marinič, c. 8875, John Grosenek, c. 9840, Jernej Ulčar, c. 9646, Al. Tekavčič, c. 11104, Mike Zarnik, c. 11439, Joseph Furlan, c. 11901, John Koželj, c. 11726, John Jereb, c. 12957, John Flajschman, c. 12962. Prvi mesec suspendovan: Jos. Augustinčič, c. 2803, John Budan, c. 3127, Joseph Kraje, c. 5440, John Zakrajšek, c. 6898, Jakob Požun, c. 7831, John Zorman, c. 8872, Anton Jane, c. 9645, John Fifolt, c. 9829, Joseph Pizem, c. 11107, Joseph Kallister, c. 11437, John Kastelic, c. 11724, Anton Čečelič, c. 12059, Anton Boldin, c. 12386. Drugi mesec suspendovan: Frank Wajsa, c. 5002, Wohlgenuth, c. 6124, Gabriel Trampuš, c. 11291, Frank Krašovec, c. 12432, Al. Paulin, c. 13324. Izobčeni: Joseph Copič, c. 6027, Joseph Kozoglex, c. 10348, John Pozarelli, c. 11097. Novo pristopli: Joseph Mlinar, c. 14544, John Vrhovec, c. 14545.

Bratstvo, šte. 6. Prvi mesec suspendovan: Anton Potočnik, c. 7684. Drugi mesec suspendovan: Andrej Hahlof, c. 14103. Novo pristopli: Jacob Drobne, c. 14546. Bratoliub, šte. 7. Zopet sprejeti: Karl Močnik, c. 1772. Drugi mesec suspendovan: John Močnik, c. 587.

Delavec, šte. 8. Novo pristopli: Rudolph Sedlar, c. 14547, Anton Rohlek, c. 14548, Fanny Kuhelj, c. 14549, Rozalija Kumar, c. 14550, Louis Mrgole, c. 14551, Urša Kučič, c. 14552.

Bratstvo Naprej, šte. 9. Zopet sprejeti: John Pročko, c. 6948, John Mali, c. 5515. Prvi mesec suspendovan: Victor Dollar, c. 729. Drugi mesec suspendovan: Jacob Dufat, c. 4501. Novo pristopli: John Kotzman, c. 14553, Joseph Groselj, c. 14554.

Trdnjava, šte. 10. Zopet sprejeti: Joseph Mrak, c. 4796.

Sokol, šte. 11. Zopet sprejeti: John Forenpojar, c. 3862.

Edinost, šte. 12. Zopet sprejeti: Matt Barkovič, c. 8010, Fr. Puckar, c. 7436, Savel Polovina, c. 2264. Novo pristopli: Stefan Silipetar, c. 14555, Marko Kovačič, c. 14556.

Edinost, šte. 13. Zopet sprejeti: Mihael Pintar, c. 2019, Jacob Kaska, c. 6292, Nick Pavlešič, c. 11582, Alois Golobič, c. 10119. Prvi mesec suspendovan: Matt Pnš, c. 8012. Drugi mesec suspendovan: Anton Gulja, c. 10899. Novo pristopli: Florijan Odlasek, c. 14557, Alex. Vaševich, c. 14558.

Sloga, šte. 14. Prvi mesec suspendovan: Andrej Vrh, c. 10707. Novo pristopli: Martin Coban, c. 14559.

Sloga, šte. 16. Zopet sprejeti: Frank Perme, c. 11736, Andrej Golob, c. 7167, Joseph Povšič, c. 8699, Frank Pavlenič, c. 8660, J. Sklander, c. 11735. Drugi mesec suspendovan: Frank Grimsič, c. 6954, Mannel Brekič, c. 10185. Izobčeni: Anton Vačič, c. 11457, John Pfajfar, c. 11737. Novo pristopli: Leopold Radi, c. 14560, Anton Košič, c. 14561.

Orel, šte. 19. Prvi mesec suspendovan: Dušan Ivkovič, c. 5611, Eva Ivkovič, c. 6229. Novo

pristopli: Joseph Cukjati, c. 14562. Sokol, šte. 20. Zopet sprejeti: John Medosh, c. 13508. Prvi mesec suspendovan: Mihael Erzar, c. 2493, Frank Jenko, c. 6230, J. Kostelec, c. 8663, Anton Seliskar, c. 1783. Drugi mesec suspendovan: Alex Lube, c. 7570, Simon Mahljeh, c. 13575. Izobčeni: Anton Černivec, c. 6558, Mihael Rugel, c. 8754. Novo pristopli: Fr. M. Delsteh, c. 14563, Frank Morel, c. 14564, Anton Zakrajšek, c. 14565.

Orel, šte. 21. Zopet sprejeti: Johana Brunovič, c. 8572, Anton Jakopič, c. 7095. Prvi mesec suspendovan: Frank Krelbaj, c. 10526, Anton Satič, c. 10079, Jacob Glazar, c. 9421, John Steržinar, c. 9014. Novo pristopli: Maggie Kochevar, c. 14566, Matt Paus, c. 14567, Louis Ferkel, c. 14568.

Danica, šte. 22. Zopet sprejeti: George Mikulčič, c. 12080. Prvi mesec suspendovan: Joseph Panjan, c. 7858, John Butkovič, c. 8567. Odstopli: Steve Stimac, c. 8214, J. Colnar, c. 7148. Novo pristopli: Luka Ozenich, c. 14569, Matt Petah, c. 14570.

Šmarica, šte. 24. Prvi mesec suspendovan: Matt Mošnar, c. 3827. Novo pristopli: Frank Pompe, c. 14571.

Celje, šte. 27. Novo pristopli: Frank Ovnič, c. 14572, John Strahota, c. 14573, Albert Naprudnik, c. 14574.

Novi Dom, šte. 28. Zopet sprejeti: George Butala, c. 2223. Novo pristopli: John Crngovič, c. 14575, John Anich, c. 14576.

Domovina, šte. 29. Prvi mesec suspendovan: Frank Uvniček, c. 9425, Frank Hribar, c. 12090.

Popotnik, šte. 30. Novo pristopli: John Zalar, c. 14577, Terezija Sprietzer, c. 14578, Joseph Zalar, c. 14579.

Sava, šte. 32. Izobčeni: Joseph Pistotnik, c. 4255, John Hribošek, c. 4590, John Keržič, c. 5089, Peter Bizjak, c. 6973, John Reven, c. 7326.

Naš Dom, šte. 33. Zopet sprejeti: Joseph Kožela, c. 2702, Matt Gecan, c. 11124. Prvi mesec suspendovan: George Majič, c. 9428. Drugi mesec suspendovan: Mihael Gorenc, c. 7328.

France Prešeren, šte. 34. Prvi mesec suspendovan: Martin Cernik, c. 4474, John Benčar, c. 5822, M. Dugar, c. 7456, F. Zupančič, c. 8025.

Zveza, šte. 36. Prvi mesec suspendovan: John Sregel, c. 4162, Joseph Lazari, c. 11756.

Proletarec, šte. 37. Zopet sprejeti: George Galič, c. 7726. Drugi mesec suspendovan: Joseph Šušar, c. 7467.

Ilirija, šte. 38. Zopet sprejeti: John Divjak, c. 6385. Prvi mesec suspendovan: John Malj, c. 12583, Anna Leskovar, c. 10102, Joseph Leskovar, c. 2902. Izobčeni: George Buzek, c. 13933. Novo pristopli: Frank Jurea, c. 14580, Frank Turk, c. 14581.

Narodni Vitezi, šte. 39. Zopet sprejeti: And. Breclnik, c. 4833, Anton Filipič, c. 9690, Joseph Znidarič, c. 10334. Prvi mesec suspendovan: Ant. Marn, c. 1909, Marija Marn, c. 2553, Mihael Knapčič, c. 6978. Drugi mesec suspendovan: Frank Mravljica, c. 1920.

Zvon, šte. 40. Prvi mesec suspendovan: Ludvig Pauček, c. 11762.

Večernica, šte. 42. Odstopli: Frank Prešern, c. 5726.

Aurora, šte. 43. Drugi mesec suspendovan: John Kostele, c. 5729, Joseph Bohan, c. 7594, Lovrene Kostele, c. 8030. Novo pristopli: Anton Tegelj, c. 14582.

Illinois, šte. 47. Novo pristopli: Karl Zabkar, c. 14583, Jernej Podstudenšek, c. 14584.

Triglav, šte. 48. Zopet sprejeti: Frank Virant, c. 11939. Novo pristopli: Leo Pirnat, c. 14585, Andrej Repar, c. 3966, J. Prime, c. 14586, Matt Suhodolnik, c. 14587.

Skala, šte. 50. Prvi mesec suspendovan: F. Pire, c. 3271, L. Gregurič, c. 2578. Izobčeni: J. Cačič, c. 3384. Novo pristopli: Lukas Kaiser, c. 14588.

Narodni Dom, šte. 51. Prvi mesec suspendovan: Marko Stazinski, c. 11343, Martin Zganec, c. 6288. Izobčeni: Frank Pruss, c. 10735.

Zvezda, šte. 52. Novo pristopli: Františka Slapničar, c. 14589.

V Boj, šte. 53. Zopet sprejeti:

Joseph Benedetič, c. 5645, J. Bonko, c. 4509, F. Svetina, c. 8542, F. Dobida, c. 11772. Novo pristopli: Louis Skof, c. 14590, Filip Mohorič, c. 14591.

Jutrzanja Zora, šte. 54. Novo pristopli: Joseph Komlane, c. 14592, Valentin Dogskobler, c. 14593.

Sovan, šte. 55. Novo pristopli: Karel Bogatoj, c. 14594.

Slovenija št. 56. Zopet sprejeti: John Otrin, c. 3102. Odstopli: Vinko Zevnik, c. 3663.

Planinar, šte. 57. Prvi mesec suspendovan: Gregor Potočnik, c. 260, Rudolph Dolar, c. 12444. Izobčeni: Frank Fortuna, c. 5423. Novo pristopli: Joseph Hren, c. 14595.

Litija, šte. 58. Zopet sprejeti: Alois Knes, c. 10551.

Zavednost, šte. 59. Prvi mesec suspendovan: Frank Merčun, c. 11775. Drugi mesec suspendovan: Mihael Ojster, c. 13108, Vladislav Rajnard, c. 13543. Novo pristopli: Uršula Frančević, c. 14596.

Simon Gregorčič, šte. 60. Zopet sprejeti: Julijus Guajnar, c. 1710.

Sparta, šte. 61. Prvi mesec suspendovan: John Kočevar, c. 14170.

Bratska Sloga, šte. 62. Prvi mesec suspendovan: John Mantel, c. 7768. Izobčeni: John Sajatovič, c. 1186. Novo pristopli: John Laparac, c. 14597, Jak. Banovec, c. 14598, John Medved, c. 14599, Lovr. Deržaj, c. 14600.

Bistrica, šte. 63. Prvi mesec suspendovan: And. Dolinar, c. 13751.

Slovenska aZstava, šte. 64. Zopet sprejeti: Fr. Kumer, c. 14176. Prvi Maj, šte. 65. Zopet sprejeti: Al. Hacin, c. 3542. Prvi mesec suspendovan: B. Bartol, c. 7914. Izobčeni: John Pulhlopek, c. 12786, Rnd. Pulhlopek, c. 12788. Novo pristopli: Karl Boc, c. 14601, Ant. Potočnik, c. 14602, Fr. Pire, c. 14603, John Lapajne, c. 14604.

Dolenec, šte. 67. Novo pristopli: Štef. Samarsieh, c. 14605, John Sprajcar, c. 14606, Jos. Bedi, c. 14607, Ant. Pečar, c. 14608, Rud. Šile, c. 14609.

Grozđ, šte. 74. Prvi mesec suspendovan: Ant. Mravljica, c. 4646. Slovenec, šte. 75. Novo pristopli: Martha Sumina, c. 14610, Matt Gasparac, c. 14611, Bartol Žagar, c. 14612, Ant. Mihelčič, c. 14613, Margaret Mihelčič, c. 14614.

Prijatelj, šte. 76. Zopet sprejeti: Ant. Mihelčič, c. 10571. Prvi mesec suspendovan: L. Hribernik, c. 6645.

Bratstvo, šte. 77. Prvi mesec suspendovan: Ig. Koss, c. 10156, Štef. Smolič, c. 13459. Odstopli: Ant. Osredkar, c. 11964.

Delavska Zveza, šte. 78. Prvi mesec suspendovan: John Kocijan, c. 13187.

Dobrodošli, šte. 79. Izobčeni: Ciril Gegnc, c. 7924. Novo pristopli: Emil Radošević, c. 14615.

Svoboda, šte. 80. Zopet sprejeti: Ant. Bujan, c. 10158. Prvi mesec suspendovan: G. Radej, c. 7018. Drugi mesec suspendovan: B. Mihaljevič, c. 5178.

Solnce, šte. 81. Prvi mesec suspendovan: Peter Jerbic, c. 7621, Jul. Čebular, c. 11356. Drugi mesec suspendovan: Matt Bruketa, c. 8466. Novo pristopli: Jernej Koprivšek, c. 14616, Thom. Taučar, c. 14617.

Triglav, šte. 82. Prvi mesec suspendovan: George Puh, c. 13194.

Planina, šte. 83. Zopet sprejeti: Martin J. Doltar, c. 10486. Prvi mesec suspendovan: Fr. Zalar, c. 10160, Geo. Borich, c. 13770. Drugi mesec suspendovan: M. Bruketa, c. 12122, Bože Mičetič, c. 12123, Ant. Srok, c. 12295. Izobčeni: Ant. Grad, c. 12119.

Sovnski Delavec, šte. 85. Zopet sprejeti: Jos. Jakšič, c. 13953. Izobčeni: Fr. Totin, c. 5962. Odstopli: Ant. Novšek, c. 13383. Novo pristopli: Martin Kajfesh, c. 14618.

Slovenski Dom, šte. 86. Zopet sprejeti: Fr. Vallej, c. 12299. Prvi mesec suspendovan: Fr. Susteršič, c. 10900, Barbara Polenik, c. 11165. Odstopli: Ant. Matakelj, c. 10759.

Prostomisleci, šte. 87. Novo pristopli: John Drnovšek, c. 14619, Martin Zilinski, c. 14620, John Rediek, c. 14621, Jak. Rahasin, c. 14622, Ant. Jezernik, c. 14623, Fr. Behar, c. 14624, Charles Stolpa, c. 14645, Louis Maerl, c. 14626, Alex. Koproviski, c. 14627.

Dobri Bratje, šte. 88. Izobčeni: John Proha, c. 4133, John Dolene, c. 10168. Novo pristopli: Fr. Perko, c. 14628, Jos. Reberšek, c. 14629, Ant. Kos, c. 14630, Frank Ambrožič, c. 14631.

Glas Naroda, šte. 89. Prvi mesec suspendovan: Dušan Prica, c. 5846, Ferd. Maček, c. 12131. Novo pristopli: Peter Čedrik, c. 14632, Nick Gračanin, c. 14633, John Modraninec, c. 14634.

Rdeči Prapor, šte. 90. Drugi mesec suspendovan: John Joh, c. 13035. Novo pristopli: And. Buda, c. 14635.

Johnston City, šte. 91. Prvi mesec suspendovan: Mike Halko, c. 11634.

Rožna Dolina, šte. 92. Prvi mesec suspendovan: Jos. Dobnikar, c. 1316. Novo pristopli: Jos. Paulin, c. 14636.

Triglav, šte. 94. Izobčeni: Ant. Prosen, c. 11804. Novo pristopli: Fr. Pogorelec, c. 14637, John Sikola, c. 14638.

Lilija, šte. 95. Zopet sprejeti: Fr. eMglič, c. 8076. Prvi mesec suspendovan: Martin Savnik, c. 12135. Drugi mesec suspendovan: Jos. Žugič, c. 6357, John Setina, c. 1951, Andro Vegel, c. 1179.

Bratje Vsižanega, šte. 96. Prvi mesec suspendovan: Matt Frančević, c. 7635.

Sokol, šte. 98. Novo pristopli: Louis Tomšič, c. 14639, John Močlar, c. 14640.

Nada, šte. 102. Zopet sprejeti: Martha More, c. 8092, Kristina Namors, c. 11385, Jozefa Serbčič, c. 11187. Prvi mesec suspendovan: Annie Vancovsky, c. 11527. Drugi mesec suspendovan: Mary Novak, c. 10183.

Jutrzanja Zora, šte. 103. Zopet sprejeti: Mary Crtalič, c. 2975, Neža Raztreen, c. 10582.

November, šte. 105. Drugi mesec suspendovan: Jak. Perenič, c. 1086. Novo pristopli: Ferd. Schaschl, c. 14641.

Prostost, šte. 106. Novo pristopli: Fr. Leban, c. 14642, Andy Puskar, c. 14643. Fr. Susteršič, c. 14644.

Paninski Raj, šte. 107. Prvi mesec suspendovan: Rozalija Bolanovi, c. 10801. Izobčeni: Jos. Pozek, c. 9960. Novo pristopli: Cvetko Šupak, c. 14645, Jak. Romšek, c. 14646, Jos. Žvanut, c. 14647, Milka Šupak, c. 14648.

Orel, šte. 109. Prvi mesec suspendovan: Martin Tomazin, c. 4137.

Slovenski Rudar, šte. 110. Zopet sprejeti: Jos. Ozanich, c. 13973, John Zgonec, c. 8939, Vinko Kinkela, c. 13797, Al. Jurdana, c. 13800. Prvi mesec suspendovan: M. Rokavina, c. 14087, Greg. Verban, c. 10417, John Vidie, c. 13574, John Paich, c. 14221, Jos. Košmerl, c. 13211, Alois Košir, c. 9113, John Turek, c. 13574. Drugi mesec suspendovan: John Škul, c. 8307, Luka Biondič, c. 10743. Novo pristopli: John Push, c. 14649, Fr. Dobravich, c. 14650, John Lavrich, c. 14651, Matt Paver, c. 14652, John Jurdana, c. 14653, Ant. Debelak, c. 14654, Mian Vukušič, c. 14655, Angelo Krašnik, c. 14656, John Mohar, c. 14657.

Zvezda, šte. 111. Izobčeni: Anna Borstnar, c. 12642. Novo pristopli: Mary Mistek, c. 14658.

Slovenki Sinovi, šte. 112. Drugi mesec suspendovan: John Cačič, c. 10820, Peter Grubešič, c. 8289.

Mangart, šte. 113. Novo pristopli: Matt Tomazinčič, c. 14659, Frank Nedoh, c. 14660.

Živila Ilirija, šte. 114. Izobčeni: Fr. Kružič, c. 10204. Novo pristopli: Matt Sankovič, c. 14661.

Jolietska Zavednost, šte. 115. Zopet sprejeti: Rud. Prosen, c. 13984, Mike Korbar, c. 11399. Drugi mesec suspendovan: Izak Gersten, c. 13990. Izobčeni: Ind. Prosen, c. 13984, Thom. Sutan, c. 13991, Ig. Pretnar, c. 11253.

Novi Dom, šte. 117. Novo pristopli: John Mlekush, c. 14662, Matt Kravanja, c. 14663, Karl Cuder, c. 14664, Andr. Kravanja, c. 14665.

Slovenski Sokol, šte. 118. Drugi mesec suspendovan: Step. Rosenberg, c. 13995. Odstopli: John Golobič, c. 7185. Novo pristopli: Mary T. Ogrin, c. 14666.

Gorenjec, šte. 120. Zopet sprejeti: Mike Briški, c. 11529. Prvi mesec suspendovan: Matt Zotič, c. 12649. Drugi mesec suspendovan: Ferd. Šulin, c. 8157, George Putz, c. 9764, Ant. Tavčar, c. 7306. Izobčeni: Jos. Stefančič, c. 11405.

Zveza Detroitskih Slovencev, šte. 121. Zopet sprejeti: Andr.

Kontar, c. 12393, Mike Seman, c. 10434. Prvi mesec suspendovan: Mike Gonda, c. 8318, Martin Hovorko, c. 11407, John Kovach, c. 12650, John Kaučič, c. 12834, John Herbec, c. 13412, Fr. Krašivec, c. 11439. Drugi mesec suspendovan: And. Hovorka, c. 8320, John Gincigar, c. 11828. Izobčeni: Jos. Androina, c. 8167. Novo pristopli: Fr. Cigale, c. 14667, Matt Praznik, c. 14668, Alex. Ban, c. 14669, Štef. Gasparac, c. 14670.

Vipava, šte. 123. Novo pristopli: Jos. Vdovč, c. 14671, John Lipovsh, c. 14672, Josephine Cornella, c. 14673, And. Mitchell, c. 14674.

Mednarodna Zveza, šte. 124. Prvi mesec suspendovan: Ignac Perpar, c. 13597. Novo pristopli: Jos. Resnik, c. 14675, Jos. Zavrl, c. 14676, Fr. Vavtar, c. 14677.

Hibbing, šte. 125. Novo pristopli: Val. Vodnik, c. 14678.

Primož Trubar, šte. 126. Zopet sprejeti: J. Očovnik, c. 12332, A. Penko, c. 12333, L. Smrdel, c. 12334, J. Krašovec, c. 12841. Prvi mesec suspendovan: Adolf Petrič, c. 11216, John Bajt, c. 11219. Izobčeni: Fr. Mohar, c. 8685, Anton Samson, c. 9971, Jos. Hren, c. 12326. Novo pristopli: Ant. Smole, c. 14679, Louis Zakrajšek, c. 14680.

Narodne Slovenke, šte. 128. Izobčeni: Mary Simonič, c. 8800. Novo pristopli: Jennie Prišlin, c. 14681, Barbara Ozanich, c. 14682, Mary Z. Pnhk, c. 14683.

Lipa, šte. 129. Zopet sprejeti: Ant. Tekavčič, c. 8810. Prvi mesec suspendovan: John Jerman, c. 6087, Alojzija Kavšek, c. 11411, J. Kocjan, c. 12656, Karl Gabrovšek, c. 12655, Jos. Zupančič, c. 13604, Rud. Murn, c. 1410, Ig. Susteršič, c. 5006. Drugi mesec suspendovan: Vin. Hribar, c. 9308, Fr. Petrovič, c. 9979, Fr. Zupančič, c. 12170, Felix Kramaršič, c. 13072, Ant. Hočevar, c. 12848. Izobčeni: Alois Huš, c. 9145. Novo pristopli: Jos. Mrvar, c. 14684, J. Mlaček, c. 14685.

Eveleth, šte. 130. Prvi mesec suspendovan: Mary Steblaj, c. 13817.

Francisco Ferrer, šte. 131. Zopet sprejeti: Mike Kulovec, c. 1019, Fr. Bešenič, c. 12344, And. Mikulčič, c. 12346, Fr. Stonič, c. 41. Prvi mesec suspendovan: M. Hegji, c. 8962, A. Hegji, c. 11031, Izsteiner, c. 10221. Drugi mesec suspendovan: John Vrbana, c. 12345.

Balkan, šte. 133. Zopet sprejeti: John Horvat, c. 12002. Prvi mesec suspendovan: George Grgurič, c. 9784, John Kinkof, c. 10453, Stef. Vidmar, c. 11670.

Brooklyn, šte. 135. Prvi mesec suspendovan: Ant. Stepich, c. 13426.

Michigan, šte. 136. Prvi

Novo društvo: Keevatin, štev. 194, v Keevatin, Minn. Pristopili so: Matt Lubanovič, e. 14737, Jos. Lubanovič, e. 14738, John Ključarič, e. 14739, John Videnica, e. 14740, Louis Petrich, e. 14741, Jos. Lubanovič, e. 14742, George Radučević, e. 14773, George Bukmanič, e. 14744, Marko Drašković, e. 14745, John Marčinko, e. 14746.

Novo društvo: Složne Sestre, štev. 195, v Dodgeville, Mich. Pristopile so: Anna Tomac, e. 14747, Frančiška Marolt, e. 14748, Dragica Mamula, e. 14779, Marija Gasparac, e. 14750, Marija Stimac, e. 14751, Antonija Pintar, e. 14752, Frančiška Klobučar, e. 14753, (Marija Herlevič, e. 14754 sprejeta, ko predloži izkaz starosti).

Novo društvo: Čvetko, štev. 196 v Wenona, Ill. Pristopili so: Fr. Goropšek, e. 14755, Vincenc Maranell, e. 14756, Frank Kohn, e. 14757, Vinc. Pesjak, e. 14758, Ig. Tomiške, e. 14759, Charles Novak, e. 14760, John Heiny, e. 14761, James Verbich, e. 14762, Tony Jetnick, e. 14763.

Novo društvo Ironton, štev. 197, v Ironton, Minn. Pristopili so: Fr. Kržišnik, e. 14764, Jos. Majerle, e. 14765, Jos. Suhodolec, e. 14766, Štef. Jedinak, e. 14767, Štef. Jakša, e. 14768, Mike Žaukar, e. 14769, Janko Obratovič, e. 14770, N. Urenivič, e. 14771, Jos. Kobe, e. 14772, John Tomac, e. 14773, Tom Tomec, e. 14774.

Prestopili so:

Od dr. štev. 2. Andrej Mahne, e. 5193 k dr. štev. 186.
Od dr. štev. 4. Martin Mohorič, e. 5421 k dr. štev. 52.
Od dr. štev. 5. Jacob Hočevnar, e. 4236 k dr. štev. 118.
Od dr. štev. 6. John Zupan, e. 11295, Frank Svečnik, e. 11296, Leopold Zupan, e. 11297 k dr. št. 138. Frank Kvartich, e. 8986, Anton Barila, e. 12061 k dr. štev. 118. Antoj Hauptman, e. 2486, Andrej Drmota, e. 2636 k dr. št. 176.

Od dr. štev. 7. Anton Bolc, e. 6548 k dr. štev. 117, John Hervol, e. 547 k dr. štev. 54.

Od dr. štev. 9. John Halacz, e. 4247 k dr. štev. 27.

Od dr. štev. 10. Frank Sulentič, e. 2463, Mahiel Skender, e. 11301, Dujo Krpan, e. 11294 k dr. štev. 177, Lukas Murko, e. 6358 k dr. štev. 183.

Od dr. štev. 13. Joseph Matko, e. 205 k dr. štev. 151.

Od dr. štev. 14. Martin Jeršič, e. 3553 k dr. štev. 39.

Od dr. štev. 16. Joseph Rubič, e. 8185 k dr. štev. 19.

Od dr. štev. 20. Alois Glavan, e. 8397 k dr. štev. 43.

Od dr. štev. 21. Alois Busčak, e. 12408 k dr. štev. 100.

Od dr. štev. 22. John Videmšek, e. 7625 k dr. štev. 136.

Od dr. štev. 24. Joseph Božič, e. 11603 k dr. štev. 26.

Od dr. štev. 27. Ferd. Sedenik, e. 1487 k dr. štev. 30.

Od dr. štev. 30. Paul Obregar, e. 1226 k dr. štev. 151.

Od dr. štev. 32. John Fende, e. 12431 k dr. štev. 142.

Od dr. štev. 38. Frank Šaus, e. 1510 k dr. štev. 14.

Od dr. štev. 44. Matt. Pristavec, e. 7776 k dr. štev. 14.

Od dr. štev. 49. Joseph Certalič, e. 13531 k dr. štev. 5.

Od dr. štev. 52. Marija Lautar, e. 8734, John Reven, e. 4188, Fr. Lautar, e. 7745 k dr. štev. 13.

Od dr. štev. 55. Jacob Bergant, e. 5041 k dr. štev. 176, John Špiler, e. 6316 k dr. štev. 123.

Od dr. štev. 56. Alois Prejza, e. 3433 k dr. štev. 87.

Od dr. štev. 57. Joseph Primožič, e. 8745 k dr. štev. 115.

Od dr. štev. 59. Joseph Bregant, e. 7346 k dr. štev. 98.

Od dr. štev. 60. Frank Srebernjak, e. 1802, Alois Cvelvar, e. 1603 k dr. štev. 174.

Od dr. štev. 64. Frank Seničar, e. 9375 k dr. štev. 118.

Od dr. štev. 65. John Bašel, e. 201 k dr. štev. 92.

Od dr. štev. 74. Matt Stermee, e. 4642 k dr. štev. 151.

Od dr. štev. 78. John Okoren, e. 4986 k dr. štev. 7.

Od dr. štev. 79. Rok Gecan, e. 7361 k dr. štev. 75.

Od dr. štev. 83. George Stepan, e. 9086 k dr. štev. 154.

Od dr. štev. 88. Joseph Dernovšek, e. 12128 k dr. štev. 6.

Od dr. štev. 89. John Šraj, e. 10097 k dr. štev. 6.

Od dr. štev. 92. Anton Čekowsky, e. 4251 k dr. štev. 9.

Od dr. štev. 94. John Jenich, e. 13782 k dr. štev. 85.

Od dr. štev. 95. Anton Jereb, e. 13199, Karl Ambroš, e. 9461 k dr. štev. 59.

Od dr. štev. 107. Lukas Mesojednik, e. 9756 k dr. štev. 115.

Andrej Mihalič, e. 7052 k dr. štev. 8.

Od dr. štev. 110. Jacob Drobnič, e. 7254, Anton Breznikar, e. 8491 k dr. štev. 81.

Od dr. štev. 115. Joseph Iljaš, e. 8235 k dr. štev. 38.

Od dr. štev. 116. Joseph Hauptman, e. 7821, John Piskar, e. 7819, Dominic Erklavec, e. 482 k dr. št. 107.

Od dr. štev. 117. Katerina Klarič, e. 13585 k dr. štev. 189.

Od dr. štev. 123. Frank Goličnik, e. 9108 k dr. štev. 91.

Od dr. štev. 133. M. Marine, e. 11671 k dr. štev. 5.

Od dr. štev. 137. Albina Hočevnar, e. 7154 k dr. štev. 118.

Od dr. štev. 138. John Batich, e. 215 k dr. štev. 7.

Od dr. štev. 141. Marija Ozanič, e. 1001, Mihael Ozanič, e. 9790 k dr. štev. 16.

Od dr. štev. 145. George Gračanin, e. 13841, Ivana Nagode, e. 13840, Matt Gračanin, e. 13265, Anton Nagode, e. 9804, Dušan Priča, e. 5846 k dr. štev. 89.

Od dr. štev. 153. Joseph Kosa, e. 12210 k dr. štev. 48.

Od dr. štev. 159. John Znidaršič, e. 10868 k dr. štev. 47.

Od dr. štev. 160. John Bukovinski, e. 13091 k dr. štev. 142.

Od dr. štev. 163. Srečko Petrovič, e. 5117 k dr. štev. 80.

Od dr. štev. 166. Frank Uršič, e. 11697 k dr. štev. 6.

Od dr. štev. 169. Marija Zajec, e. 12435, Valentin Zajec, e. 12434 k dr. štev. 181.

Od dr. štev. 181. Frank Fink, e. 9719 k dr. štev. 117.

Od dr. štev. 182. Leopold Blaš, e. 14062, Karl Krže, e. 14060 k dr. štev. 110.

Od dr. štev. 183. Jacob Porenta, e. 13471 k dr. štev. 24.

—Tihotapci v avtomobilu. Prav pogumno so udrli tihotapci čez švicarsko mejo pri Kostnici, ki so naložili v avtomobil saharin. O tem poročajo: Nemški mejni straži so sporočili, da pride po noči čez mejo avtomobil s saharinom, ki so ga bili tihotapci naložili v Curihu. V neznansko hitrem diru je res pridrvel avtomobil pri Gottliebenu čez mejo, ne meneč se za strele straže. Na mostu čez Ren so nastavili tihotapcem lesen voz za barikado, a to ni šoferja prav nič motilo. Pogumno je zavozil v voz, ki je od letel v stran, kakor igrača. Na drugi strani mostu sta čakala zopet dva stražnika. Seveda se tihotapci niso zmenili za njune klice, temveč so na oba streljali. Stražnika sta tudi streljala, a nikogar zadela. Nato so takoj telefonično obvestili policijo v bližnjih krajih, a tihotapcev vzlic temu niso dobili.

ADVERTISEMENTS.

IŠČE SE: Dominik Štrekelj, doma iz Medna pri Medvodah. Pred par leti je bival v Hermine, Pa. Ker mi je pa sedanje njegovo bivališče neznano, prošim cenj. rojake, da mi sporoče njegov naslov ako jim je znan, ali pa naj se sam javi, ker drugače bova prisiljena objaviti, zakaj ga iščeva.

Matevž in Marija Hostnik, West Newton, Pa. R. 3. Bx 80.

IZUČENE DELAVKE, ki znaajo s strojem šivati slavnike se sprejmejo takoj pri Midland Hat Company 844—856 W. Adams in Peoria St. Chicago, Ill.: Plača dobra, sezona dolga. (Advert.)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1913.

je izšel ter je dobiti za 30 ct. s poštino vred. — Koledar je obsežen in ima več slik ter mnogo zanimivosti. Dobiti je pri **SLOVENIC PUBL. CO.** 82 Cortlandt St. New York. 6104 St. Clair Ave., Cleveland O.

Phone Lawndale 7518
DR. R. D. ARFORD
zdravnik in operator.
Specialist za ženske in otroške bolezni.
Ordinira od 8 do 12 dopoldne. Od 7 do 9 zvečer.
2202 S. 40. ave. in vogal 22. ceste.

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah:

\$10.35	K. 50
\$20.50	K. 100
\$41.00	K. 200
\$102.50	K. 500
\$204.50	K. 1000
1020.00	K. 5000

S temi cenami so vračunjeni vsi stroški.

PRODAJAMO ŠIFKARTE
MENJAMO DENAR.
Govorimo slovenski.

Kaspar
Državna Banka
1900 Blue Island Av., Chicago Ill.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
Zastave, regalije, znake kape, pečate, in vse potrebščine za društva in jednote.
DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.
Slovenske cenike pošiljamo zastoj.

F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

Sedem in osemdeset

tišč ljudi ima vloge o tej banki. N kateri živijo v drugih državah, zopet drugi v stari domovini. Pošiljajo nam pošto svoje prihranke, ker je ena na večjih in najvarnejših bank v Ameriki. Z enim dolarjem lahko začne: vlagati in vloga vam bo nosila štiri v sto obresti.

The Cleveland Trust Company

SAVINGS BANK 5 MIL. DOLARJEV

St. Clair office, St. Clair St. cor. E. 40th, CLEVELAND

Za pet dolarjev na leto lahko namete hranilni predal (box) iz Armory vega jekla, v katerem so vaši privatni papirji, vrednosti varni pred ognjem, tatovi, vlomilec in drhalskimi napad. Vabimo Vas, da si ogledate hranilni predale med uradnimi urami.

J. S. JABLONSKI

Slovenski fotograf

izdeluje vsa v fotografsko stroko spadajoča dela dob o in poceni

6122 St. Clair Avenue.

CLEVELAND OHIO.

DR. ADOLF MACH

ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure: 9 do 12 dop.
1 do 6 pop. 7.30 do 9 zvečer. Ob nedeljah po dogovor.

2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St. CHICAGO, ILLINOIS.

Važno uprašanje!
Do mi opravi
najbolje in najceneje!
Konzularne, starokrajne sodnijske in vojaške zadeve
Javni notar
220 1/2 Grove St Milwaukee, Wis.

Unijske smodke najfinejše kakovosti z znakom S. N. P. J.

dvoje vrst po 5 in 16c — izdeluje po primerno nizki ceni

John Breskvar, 3528 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

1.9% od stržene vsote gre v rezervni fond S. N. P. J.!
Pismena naročila se izvršujejo točno po C. O. D.
Noroča se ne manj kot 1000 smodk po 5c ali 500 po 10c.

Vprašajte za cene!

Podpirajte domače in bratsko podjetje!

EMIL BACHMAN, 1719 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Največja slovenska tiskarna za ZA-
STAVE, REGALJE, ENKE, KAPE,
PEČATE itd. v Ameriki.

Izdeluje slatke znake za vsa sloven-
ska, hrvaška, češka, slovaška in srb-
ska društva v Ameriki.

Pišite po naš voliki cenik ki je ti-
skan v vseh slovenskih jezikih in ka-
teremu so priložena shvalna pisma od
poznanih društev.

Lastnik je rodom Čeh, piše slovenski
in hrvaški in je član S. N. P. J., odkar
se je ustanovila.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

Narodna Tiskarna

2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "GLASILO" in "PROLETAREC" se tiskata v naši tiskarni.

The Lake Shore Banking and Trust Co.

USTANOVLJENA 1890

Assets: nad \$3,600,000.00

Pranjenje in splošni bančni posli. Posojila za zemljišča in druge.
55. cesta in St. Clair Ave. Huron Road in Prospect Ave.
Superior Ave. in Addison Road.

Pri nas vlaga država Ohio in mesto Cleveland. Plačemo 4 od sto.

Pošiljamo denar v staro domovino hitro in zanesljivo. Ter predajamo po-
brodne listke. Svo zastopniki od vseh glavnih prekmerskih št.

Selimo Vasega znanstva.
Jae. M. Gundry, preds. Harley B. Gibbs, po. preds. H. W. King, podpreds.
J. Horace Jones, blagajnik. Walter S. Bowler, tajnik in blag.
L. C. Kallie in George F. Schulze, pomožna cashier.

POZOR! ROJAKI! POZOR!

Sledeče tri pijače so pristne in importirane in izdelane iz zelišč za
okrepčanje človega in njegovega zdravja. Te so:

Kranjski Brinjevec,
Slivovic,
Tropinovec,
High Life Bitters, A. Horvatovo Grenko Vino,
katere prodaja A. HORWAT, JOLIET, ILL.

Pozor! Gostilničarji! Pozor!

Shranite moj naslov in pišite po cenik, ker bo v Vašo korist!
Ako li naročilom priložite denar, Vam dam več popusta, kakor jaz
zapravim, kedar prodajam in kolektam, ker si prihranim zamudo časa,
vožnje in potne stroške. Dobitek je torej Vaš!

Moja trdka je prva in edina slovenska samostojna trdka, ki im-
portira žganje direktno iz Kranjske. Prodajam tudi ceneje, ker nimam
stroškov z dragimi agenti.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

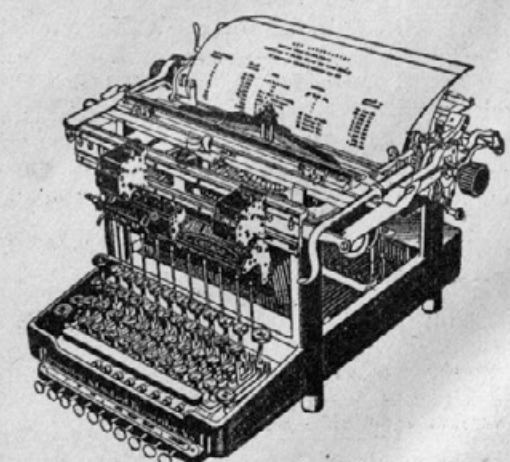
Vi lahko pišete svoje račune, razprave, bilanco itd. pri navadni uporabi

Remington-ovega

za seštevanje in odštevanje **Pisalnega stroja**

(Seštevalni mehanizem Wahla)

in kedar bodete prišli do konec stopca, bodete imeli vsoto pravilno izračuneno.

Piše in sešteva ali odšteva obe-
nem, ne da bi
bilo treba še kak-
šnega posebnega
dela. Delo je olaj-
šano za polovico
in natančnost dela
je zajamčena.

Remington Typewriter Co.
(Incorporated)

35 So. Wabash Ave,
Chicago, Ill.

Vidna pisava in seštevanje.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini
in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le
GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljšje, da
se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri
: : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.